

**Overzicht historisch-landschappelijke elementen en structuren
Plassengebied Bodegraven - Reeuwijk**

Zicht op de Plassen vanuit cultuurhistorisch perspectief

november 2018

Inhoudsopgave

- 1 Aanleiding
- 2 Werkwijze inventarisatie historisch-landschappelijke elementen en structuren
 - 2.1 Vorm en resultaat
 - 2.2 Selectie historisch-landschappelijke elementen en structuren
 - 2.3 Beschrijving en waardering
- 3 Historisch-landschappelijke elementen en structuren in het gebied van de Reeuwijkse Plassen
 - 3.1 Lijnelementen
 - 3.2 Vlakelementen
 - 3.3 Puntelementen
- 4 Zicht op de Reeuwijkse Plassen vanuit cultuurhistorisch perspectief
 - 4.1 Belang van zicht en openheid
 - 4.2 Zicht en openheid in het bestemmingsplan 2015
 - 4.3 Specifieke locaties
 - 4.4 Conclusies

1 Aanleiding

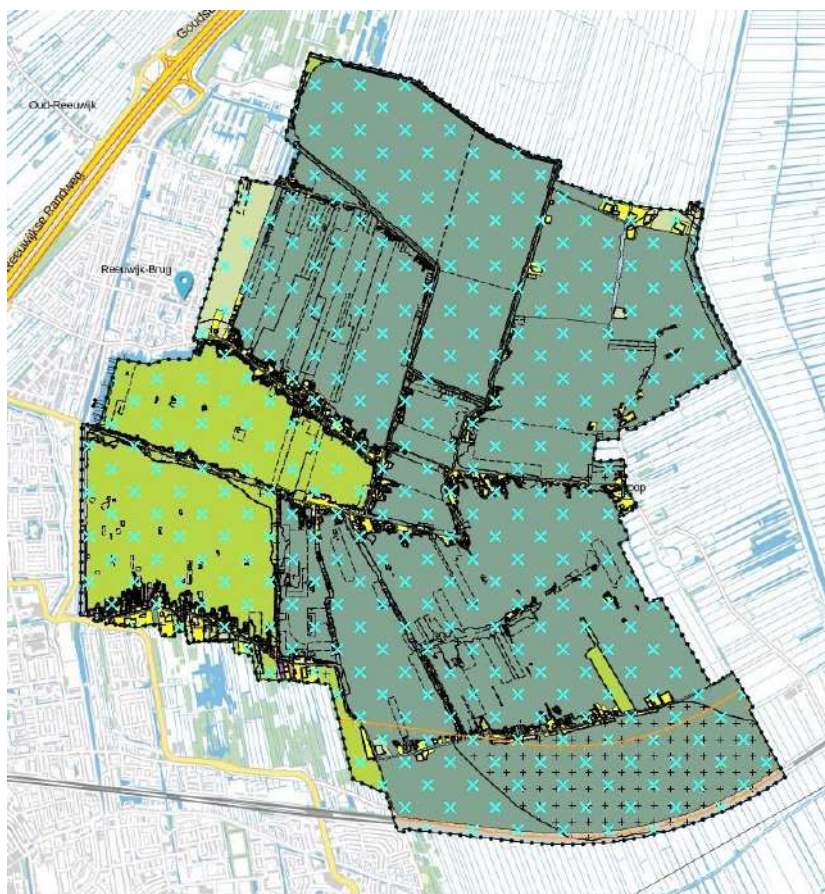
De gemeente Bodegraven Reeuwijk is bezig met een aanvulling op het bestemmingsplan voor de Reeuwijkse Plassen. In het huidige bestemmingsplan, vastgesteld in 2015, komen cultuurhistorische aspecten wel aan de orde, maar de gemeente vindt dit nog onvoldoende. Het ontbreekt met name aan een *overzicht* van historisch-landschappelijke elementen. De gemeente heeft daarom aan Cultuurhistorische Projecten gevraagd deze elementen te inventariseren en te waarderen. Het resultaat van deze acties moet kunnen functioneren als achtergrondrapport bij het aangevulde bestemmingsplan.

Een tweede vraag van de gemeente betreft de mogelijkheid om op basis van historisch-landschappelijke argumenten (delen van) percelen in het Plassengebied vrij te houden van bebouwing en dit in het bestemmingsplan te verankeren. De achtergrond van deze vraag ligt in de toenemende bebouwendruk in het Plassengebied. Daardoor treedt in de bewoningslinten verdichting op die er op termijn toe kan leiden dat vanaf de openbare ruimte in de linten nauwelijks meer zicht op / contact met het water van de Plassen is.

De inventarisatie en waardering van historisch-landschappelijke elementen komt aan de orde in hoofdstuk 2 en 3.

De argumenten om (delen van) percelen op grond van cultuurhistorische argumenten vrij te houden van bebouwing worden behandeld in hoofdstuk 4.

Als onderzoeksgebied voor beide vragen geldt het gebied van het in 2015 vastgestelde bestem-

mingsplan Plassengebied.

Bestemmingsplangebied Reeuwijkse Plassen.

2 Werkwijze inventarisatie historisch-landschappelijke elementen en structuren

2.1 Vorm en resultaat

De gemeente brede inventarisatie van historisch-landschappelijke elementen (uitvoering Cultuurhistorische Projecten, 2016 - 2017) in het kader van de Beleidsnota cultuurhistorie omvat zo'n 100 objecten en structuren voor het gemeentelijk grondgebied als geheel. Daarvan liggen er 27 geheel of gedeeltelijk in het bestemmingsplangebied. Deze inventarisatie is gebaseerd op de Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland (CHS) en de rapporten van mevr. drs. S. Visser uit begin 2016, met betrekking tot de landschappelijke elementen en structuren in de gemeente. Zie verder 2.2.

De aanvulling voor het Plassengebied is gebaseerd op dezelfde bronnen plus aanvullende literatuur, in het bijzonder de rapporten *Landschapskwaliteiten Veenweiden Reeuwijk* (2008) en *Landschapskwaliteiten Reeuwijkse Plassen* (2009), beide opgesteld door Watersnip Advies en op analyse van historisch kaartmateriaal.

De aanvullende inventarisatie heeft dezelfde vorm gekregen als die voor het gehele gemeentelijk grondgebied: een Geografisch informatiesysteem (GIS). In feite vormen beide inventarisatie een (digitaal) geheel, waarin elementen en structuren op een identieke manier zijn geïnventariseerd en gewaardeerd.

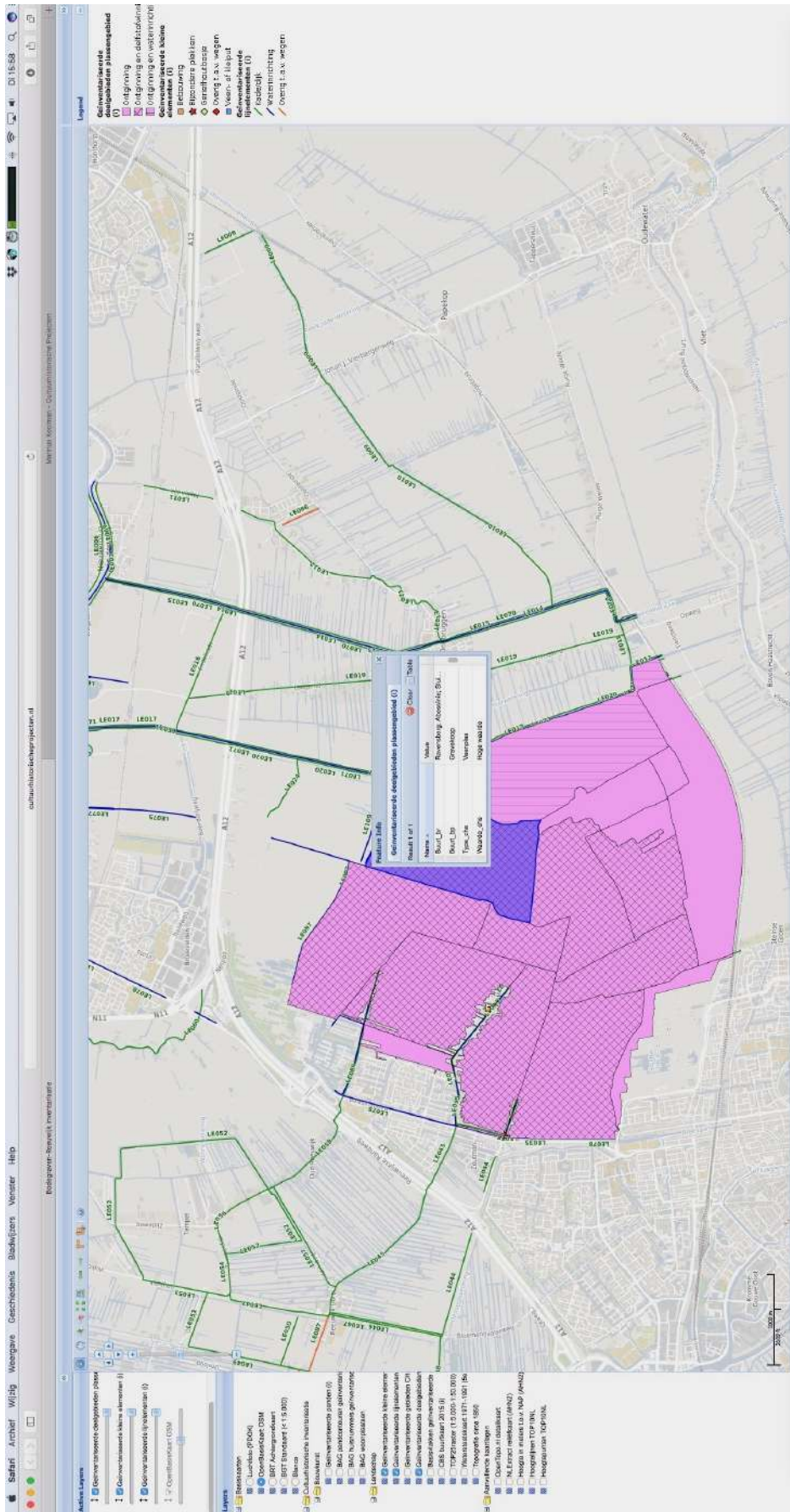
Zowel de relevante elementen uit de gemeentebrede inventarisatie, als die uit de aanvullende inventarisatie voor de Plassen zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

2.2 Selectie historisch-landschappelijke elementen en structuren

De eerste stap in het werkproces is de selectie van in aanmerking komende historisch-landschappelijke elementen en structuren geweest, op basis van de bovengenoemde bronnen. Als eerste criterium geldt *fysieke aanwezigheid*. Een element of structuur moet 'in het veld' een duidelijke, driedimensionale aanwezigheid hebben. Er moet immers ruimtelijk beleid op gevoerd kunnen worden. Verdwenen elementen of structuren zijn dus niet in de selectie meegenomen. Daarnaast zijn eventuele archeologische terreinen achterwege gebleven, omdat die via het archeologisch beleid al in het bestemmingsplan aan de orde komen. Ook zijn gebouwen niet geselecteerd. Hiervoor kan de inmiddels afgeronde inventarisatie van bouwkundige objecten (2016 - 2017) geraadpleegd worden. Deze heeft plaats gevonden in hetzelfde kader als de genoemde gemeente brede inventarisatie van historisch-landschappelijke elementen en wordt ook in het GIS opgenomen.

Op basis van het criterium fysieke aanwezigheid is de al genoemde studie van mevr. Visser bestudeerd, hoofdzakelijk via de documenten *CH landschapsobjecten Bod-Rw - tabel met elementen - 18 jan 2016.xlsx* en *V06-954 Afbeelding 5 Reeuwijk Chronologisch v3*. Deze documenten inventariseren zo'n 88 elementen in het Plassengebied. 27 daarvan, ook voorkomend in de genoemde CHS, zijn al in de gemeente brede inventarisatie opgenomen. De overblijvende zijn beoordeeld op relevantie als historische-landschappelijk element (geen gebouwd element of archeologisch terrein) en op fysieke aanwezigheid. In het proces is een aantal (vlak)elementen inhoudelijk samengevoegd, bijvoorbeeld omdat hetzelfde vlakelement eerst aan de orde komt als middeleeuwse ontginning en daarna als een latere vervening.

Op basis van deze overwegingen bleven 31 elementen over.

Voorbeeld van een landschappelijk vlakelement in een GIS-viewer.

Vervolgens zijn de rapporten *Landschapskwaliteiten Veenweiden Reeuwijk* (2008) en *Landschapskwaliteiten Reeuwijkse Plassen* (2009) geanalyseerd op elementen binnen het bestemmingsplan-gebied. In het rapport over de Plassen worden enkele bijkomende elementen genoemd als waardevol: snippendrift, Kievitsakker en rozentuin. Op de bijeenkomst met de begeleidingscommissie op 22 augustus 2017 is besloten deze elementen niet afzonderlijk in de inventarisatie op te nemen. De reden hiervoor is de onherkenbaarheid van de historische functie in de huidige situatie. Het gaat om legakkers in de plas Ravensberg die na de vervening een tijdlang de bovengenoemde functie hebben gehad. Afgesproken is dit te noemen in de beschrijving van de plas die als vlakelement in de inventarisatie is opgenomen (zie 3.2, LG017-PG002, LG017-PG011). Overgenomen uit het rapport over de veenweiden en van topografische kaarten van 1850 en later zijn drie geriefhoutbosjes, (Polder Sluipwijk, Polder Oukoop, Twaalfmorgen) en twee veen- of kleiputten tussen Twaalfmorgen en de spoorlijn.

In totaal zijn 72 elementen geïnventariseerd.

De 's Gravenbroekse Plas op een ansicht uit de jaren '60 van de 20ste eeuw.

2.3 Beschrijving en waardering

De tweede werkstap betrof de beschrijving en waardering van de geselecteerde elementen en structuren. Deze is uitgevoerd op dezelfde wijze als in de gemeente brede inventarisatie. De landschappelijke elementen en structuren zijn op uniforme wijze beschreven. Dit houdt in dat de informatie uit de genoemde bronnen in een inventarisatieformulier is verwerkt. Het inventarisatieformulier is opgesteld volgens een gangbare opzet met onder andere rubrieken met betrekking tot categorie (bv. waterstaatkundig element), datering en gaafheid, gevolgd door de waardering. Het formulier volgt hieronder, bij elke rubriek staat een korte toelichting.

Formulier inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren

Beschrijving	Toelichting
Code:	<i>deze 'unieke' code (ID: identificatie) is nodig om het object op te kunnen nemen in het Geografisch Informatiesysteem (GIS) van de inventarisatie.</i>
Adres:	<i>straat/weg, adresvermelding is uit de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG). Huisnummer meestal niet van toepassing.</i>
Gebied:	<i>stads- of dorpsgebied, polder enz.</i>
Naam:	<i>soms identiek aan adres, bijvoorbeeld bij dijken.</i>
Categorie:	<i>gangbare historisch-geografische indeling: waterstaatkundig, agrarisch enz.</i>
Beschrijving:	<i>situering element, historisch-geografische kenmerken, indien voorhanden ontwikkeling.</i>
Datering:	<i>zo mogelijk exacte datering (jaartal), veelal aanduiding van periode (bv. Middeleeuwen).</i>
Gaafheid:	<i>bekeken is in hoeverre het element of de structuur gaaf is ten opzichte van circa 1950. Bij transformatie is vermeld welke ingrepen het meest in het oog springen en in hoeverre zij vanuit cultuurhistorische optiek storend zijn voor het karakter.</i> <i>De gaafheid wordt uitgedrukt als: hoog - redelijk - laag (H, R, L).</i>
Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:	<i>hierbij gaat het om de vraag of een element of structuur iets "vertelt" over de ontstaansgeschiedenis. Bijvoorbeeld in hoeverre is de oorspronkelijke functie en de latere ontwikkeling nog afleesbaar.</i> <i>De afleesbaarheid wordt uitgedrukt als: hoog - redelijk - laag (H, R, L).</i>
Uniciteit:	<i>de vraag wordt beantwoord in hoeverre een element of structuur binnen de gemeente uniek is of bijzonder qua (historische) functie, vormgeving of als beelddrager van een historische ontwikkeling.</i> <i>De uniciteit wordt uitgedrukt in: hoog - redelijk - laag (H, R, L).</i>
Opmerkingen:	<i>hier kunnen opvallende aspecten of historische bijzonderheden genoemd worden.</i>

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit:
dit zijn de scores uit de inventarisatie.

Cultuurhistorische waarde

gekeken is in hoeverre het element of de structuur van waarde is binnen een bredere context. Het gaat daarbij om:

- historische waarde / kenmerkendheid:
het belang van het element als uitdrukking van een culturele, sociaal-economische en/of geestelijke ontwikkeling van lokale schaal of hoger;
- historische-geografische waarde:
de betekenis van het element of structuur als onderdeel van een historisch-landschappelijk geheel of typologie. Deze waarde is thematisch geoperationaliseerd. De thema's zijn:
 - *waterbeheersing, met als elementen o.a. kades/dijken en kanalen;*
 - *vervening, met o.a. legakkers/petgaten,;*
 - *weidebedrijf/kaasmakerij of agrarisch karakter Groene Hart;*

- Oude Hollandse Waterlinie, met kanalen en inundatievlakke;
- ontwikkeling bedrijvigheid Oevers Oude Rijn Bodegraven na 1850, indien relevant. De genoemde thema's zijn een uitwerking van de onderscheidende cultuurhistorische waarden die worden genoemd in de gemeentelijke Kadernota Erfgoed 20102 (par. 2.2 De focus).

De cultuurhistorische waarde wordt uitgedrukt als: hoog - redelijk - laag (H, R, L).

Waardering: *hier krijgt het element of structuur een totaalwaardering waarin de bovengenoemde waarderingen zijn verdisconteerd plus de scores op gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit (H, R, L).*

NB. De inventarisatie hieronder bevat zowel de elementen in het Plassengebied die in het kader van de gemeente brede inventarisatie (zie 2.1) al geïnventariseerd waren, als de bijkomende elementen voortkomend uit deze opdracht:

- lijnelementen: uit de nrs. LE020 t/m LE078 24 al geïnventariseerde elementen, LE089 t/m LE111, 23 elementen zijn bijkomend;
- vlakelementen: LG008 is gesplitst in LG008 - PG008, LG008 - PG009, LG008 - PG016, LG009 en LG010 waren al geïnventariseerd, LG017 is gesplitst in LG - PG001 t/m PGPG005 en PG011 t/m PG015. Bijkomend is PG017;

- puntelementen: alle (LP001 t/m LP008) zijn bijkomend.

Het vroegere vissersbedrijf van Van der Starre aan de 's Gravenbroekseweg, circa 1930. Op de foto de ijstoren waarin gevangen vis werd gekoeld, afgebroken in de jaren '60.

(Bron: <https://www.groenehartfotografie.nl/gebieden/reeuwijkse-plassen/verdwenen-woudaapjes>)

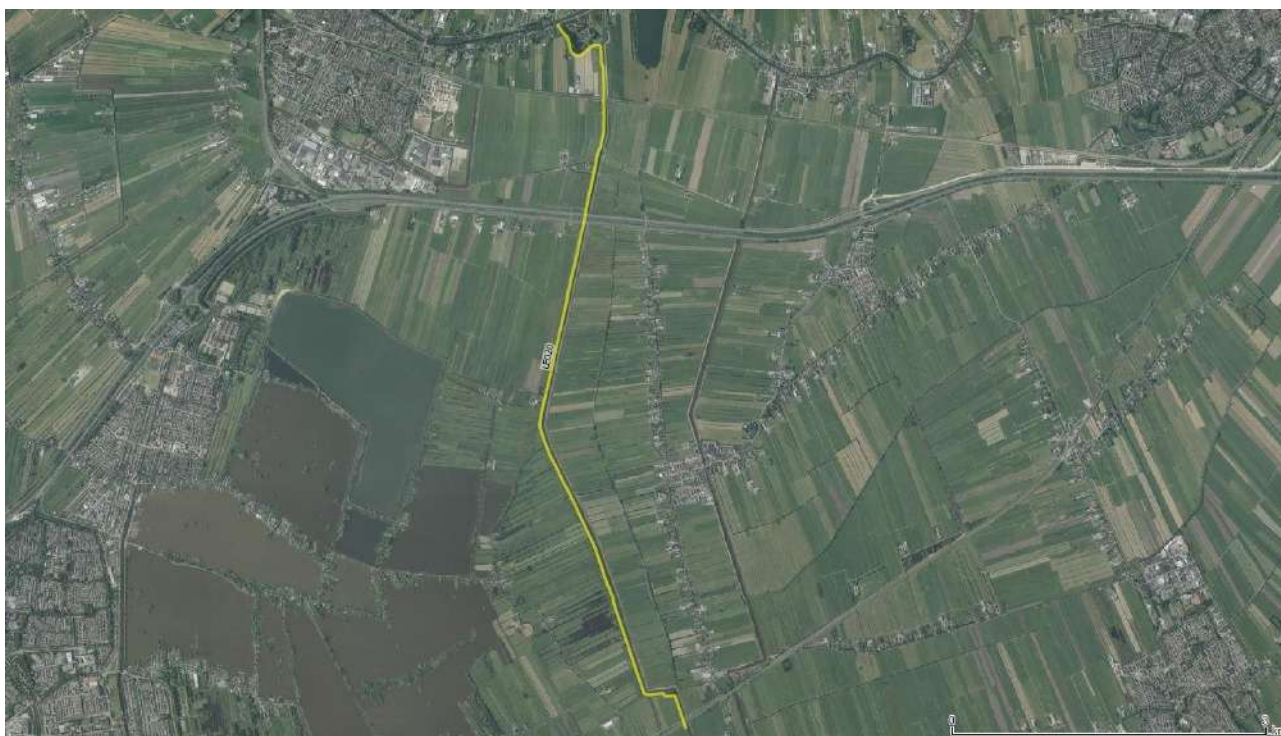
3 Historisch-landschappelijke elementen en structuren in het gebied van de Reeuwijkse Plassen

3.1 Lijnelementen

ID_BR	NAAM
LE020	Enkele Wiericke Dijk/Prinsendijk
LE022	Oukoopse Kade
LE025	Gravekoopse Dijk
LE026	Nieuwenbroekse Dijk
LE027	Hortemansdijk
LE028	Lecksdijk
LE029	Sluipwijks Zijde
LE030	Ringdijk Broekvelden en Vettenbroek; Ruige Kade/Broekveldse Kade
LE031	Oudeweg
LE032	Zoetendijk
LE033	s-Gravenbroekseweg/dijk
LE034	Ree
LE035	Lange Kade
LE036	Platteweg
LE037	Sluipwijkse Vlietdijk
LE038	Willenskade
LE039	Korssendijk
LE040	Ringdijk West-Vrijhoef
LE041	Ringdijk Oost-Vrijhoef
LE042	Gijsjes Achterdijk
LE043	Twaalfmorgen
LE071	Enkele Wiericke
LE078	Breevaart
LE089	N-wetering Oudeweg
LE090	Schouwewering
LE091	Piswetering
LE092	Scheislout Vogelesang-Vettenbroek
LE093	Vogelesangse wetering

LE094	Reewetering
LE095	s-Gravenbroekse wetering
LE096	Broekveldse wetering
LE097	Ringsloot Broekvelden en Vettenbroek (N)
LE098	Scheisloot Alys Ambacht-Ravensberg
LE099	Achterwetering
LE100	Sluipwijkse Vliet
LE101	Reewetering Sluipwijk
LE102	Diepsewetering
LE103	Slangewetering
LE104	Kerfwetering
LE105	Oukoperwetering
LE106	Gravendijk
LE107	Land van Steins Achterwetering
LE108	Land van Steinskaden (N)
LE109	Boezemwetering Zuidzijde
LE110	Oud-Gravekoperwetering
LE111	Nieuw-Gravekoperwetering

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren

LE020 Enkele Wiericke Dijk / Prinsendijk

Adres: Prinsendijk

Gebied: Abessinië; Gravekoop; Oukoop; Twaalfmorgen; Zuidzijde

Naam: Enkele Wiericke Dijk / Prinsendijk

Categorie: liniedijk

Beschrijving: Groene, vrijwel onverharde kade langs de westzijde van de Enkele Wiericke. Het huidige tracé dateert uit circa 1363 toen de Enkele Wiericke werd aangelegd ten behoeve van de afvoer van Woerdens water naar de Hollandsche IJssel. Als ontginningsgrens zal het kadetracé ter hoogte van Korte Hoeven dateren uit de 13de eeuw: van de ontginningen van Korte Hoeven en Langeweide dateert een vermelding uit 1267. In de 17de eeuw kreeg de kade een belangrijke functie in de Oude Hollandse Waterlinie als inundatiekade en versterkte liniedijk. De kade is toen Prinsendijk gaan heten.

Datering: Middeleeuwen, vanaf circa 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé gaaf bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Daarnaast is de afleesbaarheid hoog.

Uniciteit: H. De kade is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig zijn dit type kades niet uniek, maar vanwege de additionele militaire functie in de Oude Hollandse Waterlinie is aan dit object een hoge score toegekend.

Opmerkingen: op de dijk staat een aantal hardstenen 19de-eeuwse dijkpalen. Deze geven door middel van een nummering de afstand tot een bepaald punt aan. De dijk krijgt hierdoor voor onderhoud en werkzaamheden een praktische indeling. De palen op de Prinsendijk zijn destijds geplaatst om de 250 meter, vanaf de Oude Rijn. Waar de dijk in het gebied van het bestemmingsplan Reeuwijkse Plassen valt staan nu nog de palen 3, 3.25, 4 en 5. De palen staan ook wel bekend als *verhoefslagingspalen*. Feitelijk zijn dat de voorgangers van de huidige palen. Verhoefslagingspalen functioneerden in de tijd dat iedere eigenaar zelf een stuk dijk (slag) moest onderhouden, wat later door het waterschap werd overgenomen (en verrekend werd in de waterschapslasten).

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.H

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
als onderdeel van de Oude Hollandse Waterlinie is de kade van nationale historische betekenis (H).
- historische-geografische waarde:
de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

Oude Hollandse Waterlinie. (H).

Waardering: zeer hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE022 Oukoopse Kade

Adres: Oukoopsedijk; Kippenkade

Gebied: Oukoop; Twaalfmorgen

Naam: Oukoopse Kade

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Deels verharde en deels groene, onverharde kade die de begrenzing vormt van de polder Oukoop en Negenviertel. In oorsprong betreft het oude ontginningskaden van de ontginning Oukoop.

Datering: Middeleeuwen, ouder dan 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Daarnaast is de afreesbaarheid in relatie met het nog aanwezige verkavelingspatroon hoog.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen: De kade sluit in het zuiden aan op de Land van Steinskade die eveneens een begrenzing vormt van de polder Oukoop en Negenviertel.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LE025 Gravekoopse Dijk

Adres: Gravekoopsedijk

Gebied: Gravekoop

Naam: Gravekoopse Dijk

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Kade met weg in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. De kade markeert de grens tussen de middeleeuwse ontginningen Oud- en Nieuw-Gravekoop.

Datering: Middeleeuwen, circa 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. De aflesbaarheid als begrenzing tussen de ontginningseenheden met afwijkende verkavelingspatronen is hoog.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LE026 Nieuwenbroekse Dijk

Adres: Nieuwenbroeksedijk; Ree

Gebied: Gravekoop; Sluipwijk

Naam: Nieuwenbroekse Dijk

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Kade met weg in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. De kade markeert de achtergrens van de middeleeuwse ontginning Nieuwenbroek. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaatsgevonden, ook bij dat proces waren dergelijke kades van belang voor regulering van de waterhuishouding en het transport.

Datering: Middeleeuwen, circa 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkaveling en plasvorming als gevolg van de verveening is de aflesbaarheid van de kade als begrenzing van de middeleeuwse ontginningseenheden nog steeds hoog omdat ook de aansluitende kades goed bewaard zijn gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte

landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

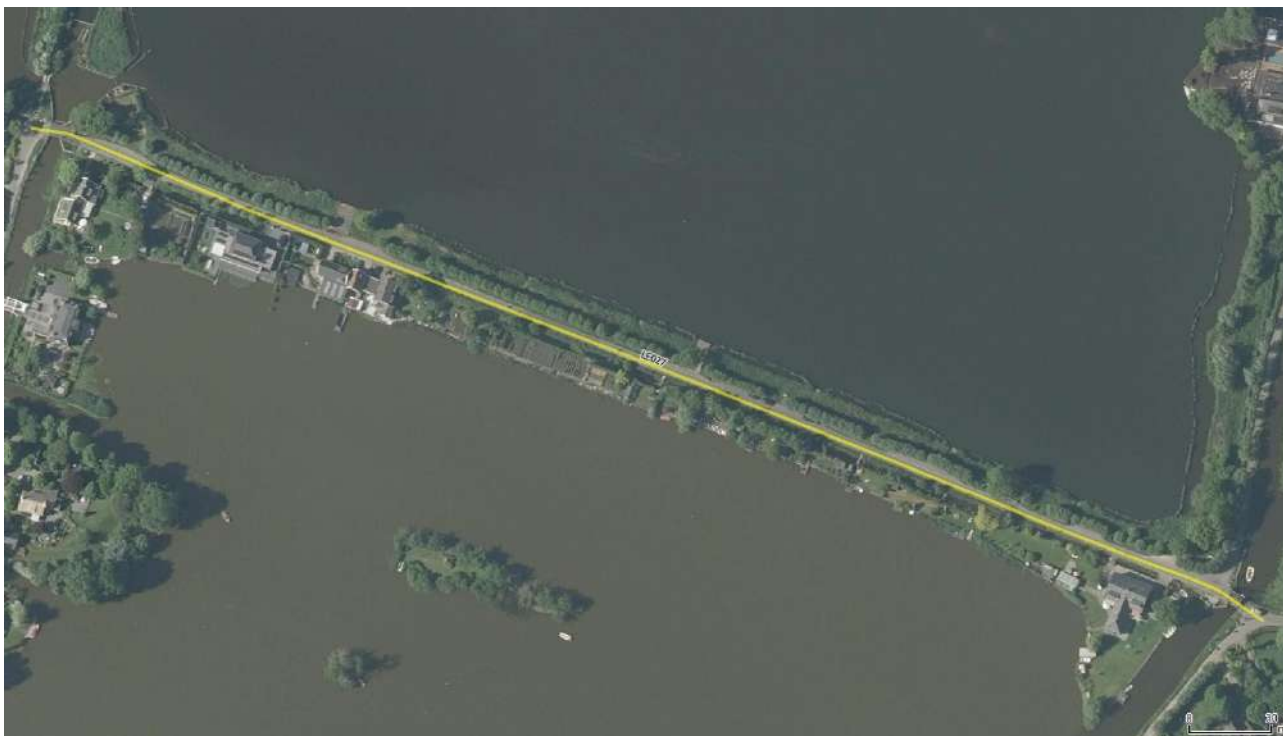
n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE027 Hortemansdijk

Adres: Hortemansdijk

Gebied: Gravekoop; Sluipwijk

Naam: Hortemansdijk

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Kade met weg in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. De kade ligt in de middeleeuwse ontginning Vogelesang en zal daarin een functie hebben gehad als zijkade. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaatsgevonden, ook bij dat proces waren dergelijke kades van belang voor regulering van de waterhuishouding en het transport.

Datering: Middeleeuwen, circa 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkaveling en plasvorming als gevolg van de verveening is de afreesbaarheid van de kade als begrenzing van de ontginningseenheden nog steeds hoog omdat ook de aansluitende kades goed bewaard zijn gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor
de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE028 Leeksdijk

Adres: Leeksdijk

Gebied: Gravekoop; Sluipwijk

Naam: Leeksdijk

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Kade met weg in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. De kade markeert de begrenzing van de middeleeuwse ontginning Nieuw-Gravekoop met de ontginningen Broekvelden, Vettenbroek en Vogelesang. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaatsgevonden, ook bij dat proces waren dergelijke kades van belang voor regulering van de waterhuishouding en het transport.

Datering: Middeleeuwen, circa 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkeveling en plasvorming als gevolg van de verveening is de aflesbaarheid van de kade als begrenzing van de middeleeuwse ontginningseenheden nog steeds hoog omdat ook de aansluitende kades goed bewaard zijn gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen: In het noordoosten grenst de kade nog aan restanten van de middeleeuwse stro-
kenverkaveling.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor
de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE029 Sluipwijks Zijde

Adres: Oudeweg; Zoetendijk

Gebied: Sluipwijk

Naam: Sluipwijks Zijde

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Kade met weg in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. De zijkade markeert de begrenzing van de middeleeuwse ontginning Sluipwijk met de ontginningen Vettenbroek en Vogelesang. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaatsgevonden, ook bij dat proces waren dergelijke kades van belang voor regulering van de waterhuishouding en het transport.

Datering: Middeleeuwen, circa 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkeveling en plasvorming als gevolg van de verveening is de aflesbaarheid van de kade als begrenzing van de middeleeuwse ontginningseenheden nog steeds hoog omdat ook de aansluitende kades goed bewaard zijn gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor
de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LE030 Ringdijk Broekvelden en Vettenbroek; Ruige Kade/Broekveldse Kade

Adres: Abessinië; Bosmankade; Koidijk

Gebied: Abessinië; Gravekoop; Sluipwijk

Naam: Ringdijk Broekvelden en Vettenbroek; Ruige Kade/Broekveldse Kade

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Deels verharde, deels onverharde kade in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. Het betreft restanten van de ringdijk van de voormalige droogmakerij Broekvelden en Vettenbroek. Deze droogmakerij werd begin 20ste eeuw aangelegd nadat het gebied was verveend en is in de jaren '70 weer onder water gezet. De huidige Koidijk en Bosmankade en het gedeelte van de ringdijk langs de Lecksdijk gaan in oorsprong terug op middeleeuwse kades van de ontginningen Broekvelden en Vettenbroek.

Datering: Middeleeuwen, vanaf circa 1250; Ringdijk vanaf circa 1910

Gaafheid: H. De ringdijk is grotendeels goed bewaard gebleven, zowel wat betreft profiel als tracé. Alleen het meest westelijke deel van de kade is niet meer als zodanig herkenbaar als gevolg van de ontwikkeling van het recreatiegebied Reeuwijksche Hout.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ringdijk is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkaveling en de plasvorming na de droogmaking is de aflesbaarheid van de kade als begrenzing van de

middeleeuwse ontginningseenheden en de voormalige droogmakerij nog steeds hoog.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied. Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

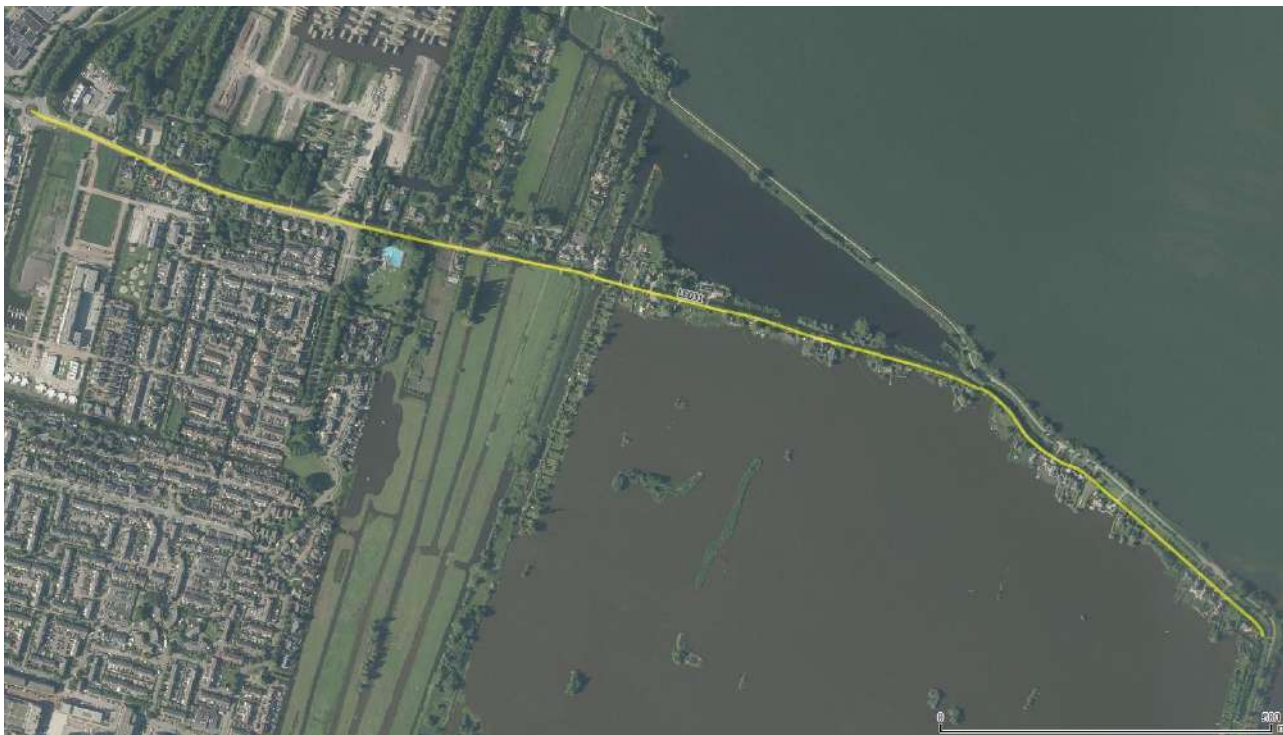
- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE031 Oudeweg

Adres: Oudeweg

Gebied: Abessinie; Ravensberg; Sluipwijk

Naam: Oudeweg

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Kade met weg in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. De kade markeert grenzen van de middeleeuwse ontginningen Sluipwijk, Ravensberg, De Sloene, Alys ambacht en De Saten. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaatsgevonden, ook bij dat proces waren dergelijke kades van belang voor regulering van de waterhuishouding en het transport.

Datering: Middeleeuwen, circa 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkeveling als gevolg van de verveening en bebouwing van Reeuwijk-Brug is de afreesbaarheid van de kade als begrenzing van de middeleeuwse ontginningseenheden nog steeds hoog omdat ook aansluitende kades bewaard zijn gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen: In het westen grenst de kade bij Reeuwijk-Brug nog aan restanten van de middel-
eeuwse strokenverkaveling.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

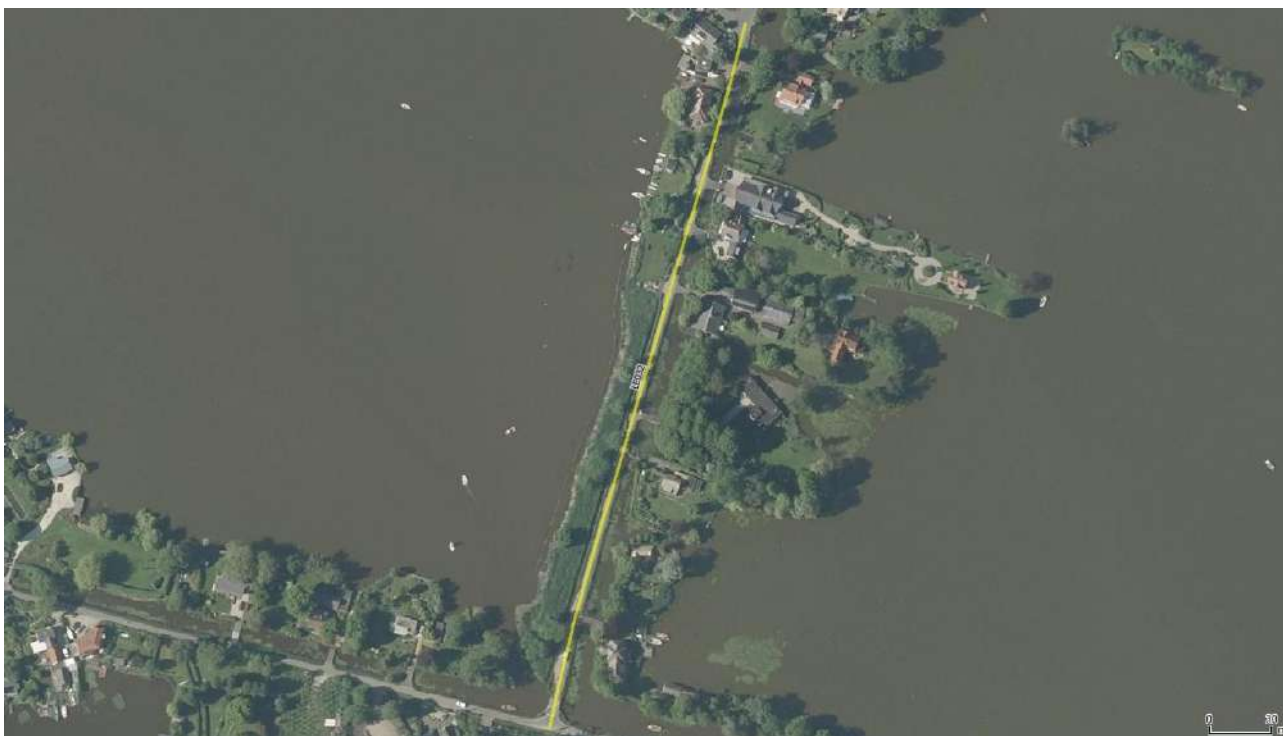
n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor
de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE032 Zoetendijk

Adres: Zoetendijk

Gebied: Sluipwijk

Naam: Zoetendijk

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Kade met weg in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. De zijkade markeert de begrenzing van de middeleeuwse ontginning 's Gravenbroek met de ontginning Vogelesang. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaatsgevonden, ook bij dat proces waren dergelijke kades van belang voor regulering van de waterhuishouding en het transport.

Datering: Middeleeuwen, circa 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkaveling en plasvorming als gevolg van de verveening is de afreesbaarheid van de kade als begrenzing van de middeleeuwse ontginningseenheden nog steeds hoog omdat ook de aansluitende kades goed bewaard zijn gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

n.v.t.

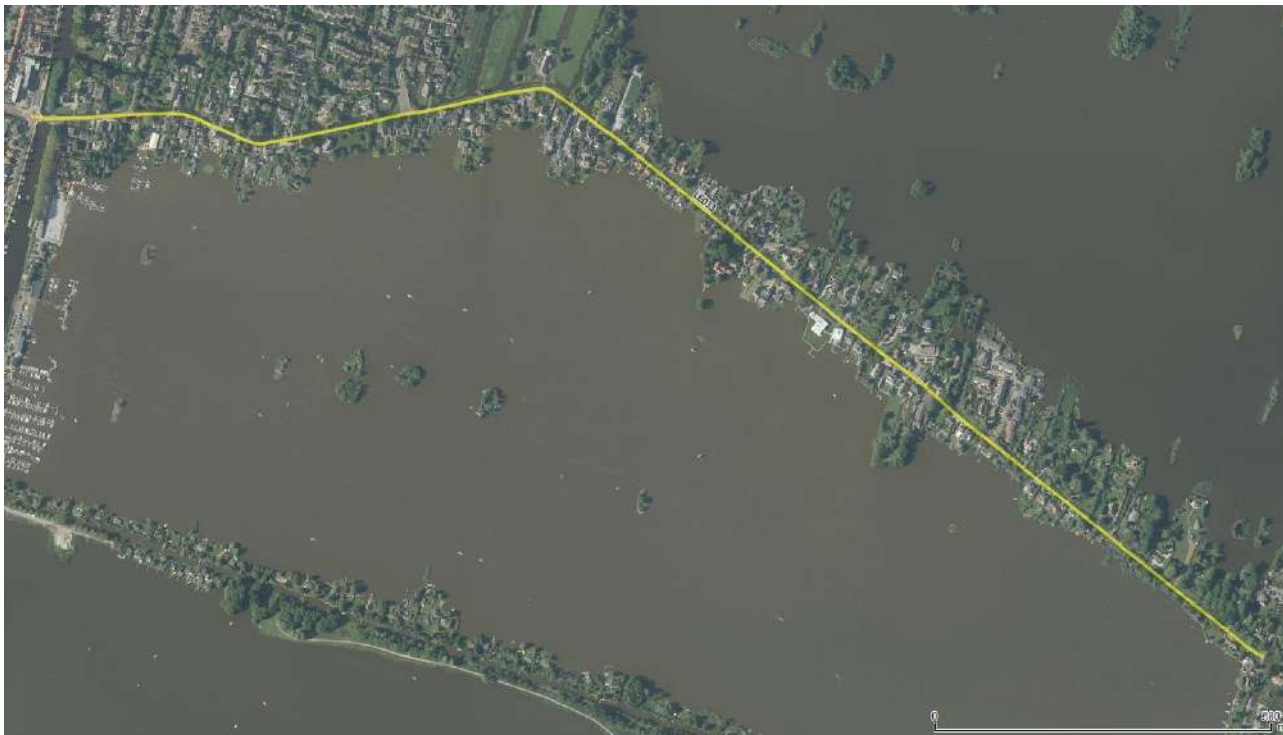
- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor
de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren 2016 LE033 's Gravenbroekseweg/dijk

Adres: 's Gravenbroekseweg

Gebied: Sluipwijk; Ravensberg

Naam: 's Gravenbroekseweg/dijk

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Verharde kade in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. In oorsprong betreft het de achterkade van de middeleeuwse ontginning 's Gravenbroek. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' vervening plaatsgevonden, ook bij dat proces waren dergelijke kades van belang voor regulering van de waterhuishouding en het transport.

Datering: Middeleeuwen, circa 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed herkenbaar.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkaveling en plasvorming als gevolg van de vervening is de aflesbaarheid van de kade als begrenzing van de middeleeuwse ontginningseenheden nog steeds hoog omdat ook aansluitende kades goed bewaard zijn gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor
de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LE034 Ree

Adres: Ree

Gebied: Sluipwijk; Ravensberg

Naam: Ree

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Verharde kade in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. In oorsprong betreft het de achterkade van de middeleeuwse ontginning Elfhoeven. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaatsgevonden, ook bij dat proces waren dergelijke kades van belang regulering van de waterhuishouding en het transport.

Datering: Middeleeuwen, circa 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed herkenbaar.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkaveling en plasvorming als gevolg van de verveening is de aflesbaarheid van de kade als begrenzing van de middeleeuwse ontginningseenheden nog steeds hoog omdat ook aansluitende kades goed bewaard zijn gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte

landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

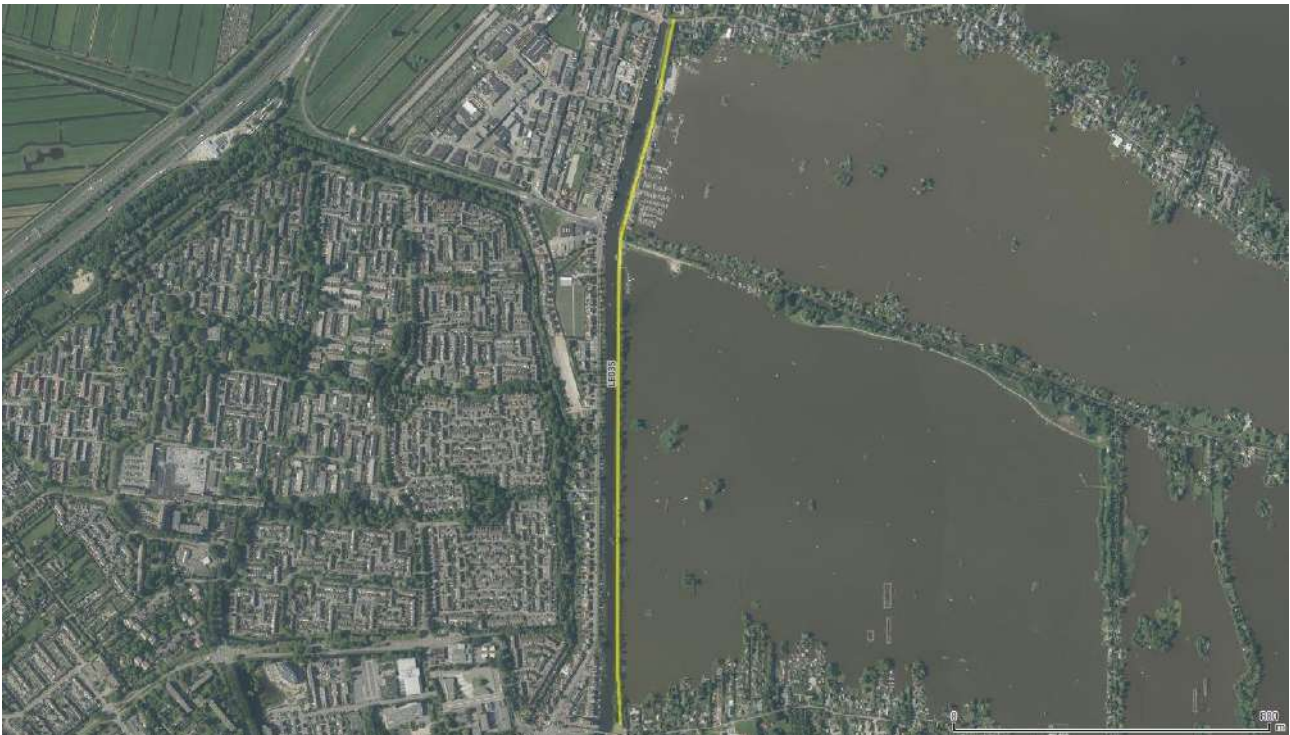
n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE035 Lange Kade

Adres: Burgemeester Lucasselaan; Notaris d'Aumerielaan

Gebied: Platteweg; Ravensberg

Naam: Lange Kade

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Verharde kade die de oostelijke oever van de Breevaart vormt tussen de kruising met de 's Gravenbroekseweg in het noorden en de gemeentegrens van Gouda in het zuiden. Oorspronkelijk zal deze kade dateren uit de periode tussen 1330 en 1350 toen dit deel van de Breevaart werd gegraven ten behoeve van afwatering naar de Hollandsche IJssel. Nadien is de kade deel gaan uitmaken van de begrenzing van de voormalige polder Sluipwijk.

Datering: Middeleeuwen, circa 1350

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed herkenbaar.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype: n
H. De kade is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Daarnaast is de aflesbaarheid van de kade in combinatie met de Breevaart hoog.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de veenontginningen dat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt met name bij aan het thema waterbeheersing (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE036 Platteweg

Adres: Platteweg

Gebied: Platteweg

Naam: Platteweg

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Verharde kade die de begrenzing vormt tussen de Willenspolder en de tegenwoordige polder Reeuwijk en Sluipwijk. Oorspronkelijk was het de achterkade van de middeleeuwse ontginning Willens die is uitgezet vanaf de Hollandsche IJssel.

Datering: Middeleeuwen, ouder dan 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Daarnaast is de afreesbaarheid in relatie met het nog aanwezige verkavelingspatroon hoog.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LE037 Sluipwijkse Vlietdijk

Adres: Vlietdijk

Gebied: Platteweg

Naam: Sluipwijkse Vlietdijk

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Verharde kade die de begrenzing vormt tussen de Willenspolder en de tegenwoordige polder Reeuwijk en Sluipwijk. Oorspronkelijk betreft het een zijkade van de middeleeuwse ontginning Willens die is uitgezet vanaf de Hollandsche IJssel.

Datering: Middeleeuwen, ouder dan 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Daarnaast is de afreesbaarheid in relatie met het nog aanwezige verkavelingspatroon hoog.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE038 Willenskade

Adres: Willenskade

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Willenskade

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Verharde kade die de begrenzing vormt tussen de polders Willens en Stein. Oorspronkelijk betreft het een zijkade van de middeleeuwse ontginning Willens die is uitgezet vanaf de Hollandsche IJssel.

Datering: Middeleeuwen, ouder dan 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Daarnaast is de afreesbaarheid in relatie met het nog aanwezige verkavelingspatroon hoog.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: hoog (binnen Bodegraven Reeuwijk)

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE039 Korssendijk

Adres: Korssendijk

Gebied: Sluipwijk; Platteweg

Naam: Korssendijk

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Verharde kade in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. In oorsprong betreft het waarschijnlijk een zijkade tussen twee hoeven in de middeleeuwse ontginning Elfhoeven. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaatsgevonden, ook bij dat proces waren dergelijke kades van belang voor regulering van de waterhuishouding en het transport.

Datering: Middeleeuwen, ouder dan 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkaveling en plasvorming als gevolg van de verveening is de aflesbaarheid van de kade als begrenzing van de middeleeuwse ontginningseenheden nog steeds hoog omdat ook aansluitende kades goed bewaard zijn gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor
de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE040 Ringdijk West-Vrijhoef

Adres: Tussen Ree en Twaalfmorgen

Gebied: Sluipwijk; Platteweg; Twaalfmorgen

Naam: Ringdijk West-Vrijhoef

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Onverharde kade in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. De kaderestanten markeren de westelijke en zuidelijke begrenzing van de middeleeuwse ontginningen Vrijhoef en Kalverenbroek. In 1858 werd vergunning verleend voor de verveening, bedijking en droogmaking van dit gebied. Dankzij de verveening is de kade grotendeels in de Reeuwijksche Plassen komen te liggen. De voorgenomen droogmaking is nooit en de kade heeft dus geen daadwerkelijke functie als ringdijk van een droogmakerij gehad.

Datering: Middeleeuwen, ouder dan 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed herkenbaar.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkaveling en plasvorming als gevolg van de verveening is de afreesbaarheid van de kade als begrenzing van de middeleeuwse ontginningseenheden nog steeds hoog omdat ook de aansluitende kades goed bewaard zijn gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor
de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE041 Ringdijk Oost-Vrijhoef

Adres: Tussen Ree en Twaalfmorgen

Gebied: Sluipwijk; Twaalfmorgen

Naam: Ringdijk Oost-Vrijhoef

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Onverharde kade in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. De kaderestanten markeren de oostelijke begrenzing van de middeleeuwse ontginningen Vrijhoef en Kalverenbroek. In 1858 werd vergunning verleend voor de vervening, bedijking en droogmaking van dit gebied. de vervening is de kade in de Reeuwijksche Plassen komen te liggen. De voorgenomen droogmaking is nooit uitgevoerd en de kade heeft dus geen daadwerkelijke functie als ringdijk van een droogmakerij gehad.

Datering: Middeleeuwen, ouder dan 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed herkenbaar.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkaveling en plasvorming als gevolg van de vervening is de aflesbaarheid van de kade als begrenzing van de middeleeuwse ontginningseenheden nog steeds hoog omdat ook de aansluitende kades goed bewaard zijn gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor
de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE042 Gijsjes Achterdijk

Adres: Tussen Ree en Twaalfmorgen

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Gijsjes Achterdijk

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Onverharde kade in de huidige polder Reeuwijk en Sluipwijk. Oorspronkelijk vormden deze kaderestanten de achterkade van de middeleeuwse ontginning Tevecoop. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaatsgevonden, ook bij dat proces waren dergelijke kades van belang voor regulering van de waterhuishouding en het transport.

Datering: Middeleeuwen, circa 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed herkenbaar.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting van de strokenverkaveling en plasvorming als gevolg van de verveening is de afreesbaarheid van de kade als begrenzing van de middeleeuwse ontginningseenheden nog steeds hoog omdat ook aansluitende kades goed bewaard zijn gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor
de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE043 Twaalfmorgen

Adres: Twaalfmorgen

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Twaalfmorgen

Categorie: poldergrens

Beschrijving: Deels verharde en deels groene, onverharde kade die de begrenzing vormt tussen de huidige polders Stein (zuidzijde) en Reeuwijk en Sluipwijk (noordzijde). In oorsprong betreft het de achterkade van de middeleeuwse ontginning van Stein, voorheen ook Overijssel genoemd.

Datering: Middeleeuwen, ouder dan 1250

Gaafheid: H. De kade is zowel wat betreft profiel als tracé goed bewaard gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Daarnaast is de afreesbaarheid in relatie met het nog aanwezige verkavelingspatroon hoog.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen: Het oostelijk deel van de kade volgt niet het tracé van de huidige weg Twaalfmorgen, maar loopt zuidelijk langs de voormalige ontginning Kort Roggebroek die in de polder Reeuwijk en Sluipwijk ligt.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.

- historische-geografische waarde:
de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE071 Enkele Wiericke

Adres: Tussen Weijpoort en spoorlijn Woerden-Gouda

Gebied: Hogebrug; Hoogeind; Laageind; Weijpoort; Abessinië; Gravekoop;
Oukoop; Twaalfmorgen; Zuidzijde

Naam: Enkele Wiericke

Categorie: hoofdwetering

Beschrijving: gegraven waterloop tussen de Oude Rijn en de Hollandsche IJssel. Het huidige tracé dateert uit circa 1363 toen de Enkele Wiericke kort vóór de Dubbele Wiericke werd aangelegd ten behoeve van de afvoer van Woerdens water naar de Hollandsche IJssel. De benaming 'Wiericke' is gebaseerd op een oudere waterloop genaamd 'Wyerinc' of 'Wierinkxsloot' waarvan bekend is dat deze is vergraven tot één van de Wierickes. Omdat de Enkele Wiericke geen serieuze functie kreeg als vaarweg werden er keersluizen in aangelegd. In de 17de eeuw kreeg de wetering een functie in het inundatiesysteem van de Oude Hollandse Waterlinie.

Datering: Middeleeuwen, circa 1350

Gaafheid: H. De Enkele Wiericke is zowel wat betreft profiel als tracé gaaf bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. De aflesbaarheid als

afwaterings- en inundatiekanaal is in samenhang met de bijbehorende kades hoog.

Uniciteit: H. waterlopen in verband met de afwatering en/of de scheepvaart zijn typerende elementen voor het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig zijn deze waterlopen niet uniek, maar vanwege de additionele militaire functie in de Oude Hollandse Waterlinie is aan dit object een hoge score toegekend.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.H

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de wetering is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing (H) en draagt bovendien als gaaf bewaard inundatiekanaal bij aan het thema Oude Hollandse Waterlinie. (H).

Waardering: zeer hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LE078 Breevaart

- Adres: Langs Breevaart Bodegraafsestraatweg, Zoutmansweg, Raadhuisweg en Goudseweg
- Gebied: Platteweg; Ravensberg; Zoutman; Abessinië; Oud-Bodegraafseweg; Broekvelden; Centrum
- Naam: Breevaart
- Categorie: hoofdwetering
- Beschrijving: gegraven waterloop tussen Reeuwijk en de Hollandsche IJssel, in verband met de afwatering van de Polder Reeuwijk. Later ook in gebruik voor de scheepvaart. Aanvankelijk begon de Breevaart middenin de middeleeuwse ontginning Broekvelden. Later, vermoedelijk vóór 1500, is de Breevaart in het noorden doorgetrokken tot aan de Oude Bodegrave. Rond 1835 vond nog verdere verlenging naar het noorden plaats tot aan de Hoge Rijndijk.
- Datering: Middeleeuwen, circa 1350
- Gaafheid: H. Vooral het gedeelte van de Breevaart ten zuiden van de A12 is gaaf bewaard gebleven, zowel wat betreft profiel als tracé. Ten noorden van de A12 hebben meer verstoringen plaatsgevonden, maar ook hier is deze waterloop langs het grootste deel van de Goudseweg nog aanwezig.
- Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:
H. De waterloop is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. De afreesbaarheid is in de

huidige situatie met name gerelateerd aan het vaarweg-karakter (breed profiel) en niet zozeer aan de afwatering. Daar komt bij dat de Breevaart binnen de bebouwde kom ligt.

Uniciteit: R. waterlopen in verband met de scheepvaart en/of de afwatering zijn typerende elementen voor het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig zijn deze waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de vaart is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing en is bovendien een gaaf bewaard, markant scheepvaartkanaal. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE089 N-wetering Oudeweg

Adres: Langs Oudeweg

Gebied: Abessinië; Ravensberg; Sluipwijk

Naam: N-wetering Oudeweg

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: omstreeks 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginningen langs de Oudeweg. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaatsgevonden, ook bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: Circa 1300

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven, alleen het gedeelte ten oosten van de Koidijk is verdwenen (in recreatieplas Broekvelden-Vettenbroek).

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid als afwateringskanaal is in combinatie met de aangrenzende kades hoog.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte

landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

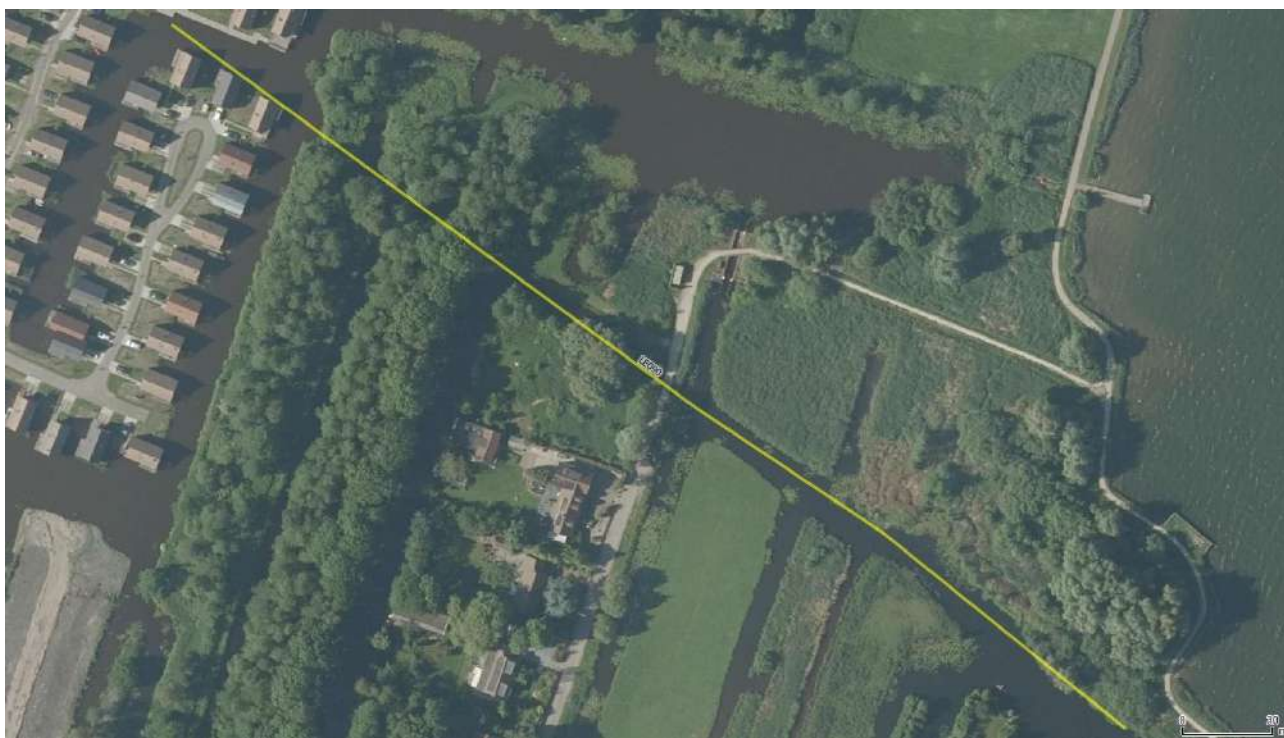
Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkend-
heid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap
van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbe-
heersing en vervening (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE090 Schouwewering

Adres: Langs Kooidijk

Gebied: Abessinië

Naam: Schouwewering

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: omstreeks 1300 aangelegde wetering, waarschijnlijk ten behoeve van de afwatering van de veenontginningen Reeuwijkse en Sluipwijkse Sloene. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' vervening plaatsgevonden, ook bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: Circa 1300

Gaafheid: L. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé flink aangetast. Het oostelijk deel is opgegaan in de veenplas van de Sluipwijkse Sloene, in het westelijk deel hebben in de 20e eeuw dempingen en verbredingen plaatsgevonden in combinatie met de aanleg van nieuwe waterlopen.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

L. De waterloop is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. Door het ontstaan van de veenplas in Sluipwijkse Sloene en recente ontwikkelingen in Reeuwijkse Sloene is de afreesbaarheid in de huidige situatie laag.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: L.L.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Voor zover nog herkenbaar dragen de restanten van de wetering bij aan het thema waterbeheersing (R).

Waardering: laag

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren

LE091 Piswetering

Adres: Langs Zoetendijk

Gebied: Sluipwijk

Naam: Piswetering

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: omstreeks 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginningen langs de Zoetendijk en Sluipwijks Zijde. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaats gevonden, ook bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: Circa 1300

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid als afwateringskanaal is in combinatie met de aangrenzende kades hoog.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte

landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkend-
heid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap
van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbe-
heersing en vervening (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE092 Scheisloot Vogelesang-Vettenbroek

Adres: Langs Bosmankade

Gebied: Gravekoop; Sluipwijk

Naam: Scheisloot Vogelesang-Vettenbroek

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: omstreeks 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginningen Vettenbroek en Vogelesang. Vóór 1710 is men in dit gebied begonnen met grootschalige 'natte' verveening, bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: Circa 1300

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:
H. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De aflesbaarheid als afwateringskanaal is in combinatie met de aangrenzende kade hoog.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte

landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing en vervening (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE093 Vogelesangse wetering

Adres: Langs Lecksdijk en Ree

Gebied: Gravekoop; Sluipwijk

Naam: Vogelesangse wetering

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: omstreeks 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginningen Vettenbroek en Vogelesang. Vóór 1710 is men in dit gebied begonnen met grootschalige 'natte' verveening, bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: Circa 1300

Gaafheid: R. De wetering is wat het tracé betreft grotendeels herkenbaar gebleven, het profiel is plaatselijk aangetast door dempingen.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid als afwateringskanaal is in combinatie met de aangrenzende kades hoog.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: R.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing en vervening (H).

Waardering: redelijk hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE094 Reewetering

Adres: Langs Ree

Gebied: Gravekoop; Sluipwijk; Ravensberg

Naam: Reewetering

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: na 1248 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginningen langs de Ree. Vóór 1710 is men in dit gebied begonnen met grootschalige 'natte' verveening, bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: Na 1248

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid als afwateringskanaal is in combinatie met de aangrenzende kade hoog.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing en vervening (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE095 's Gravenbroekse wetering

Adres: Langs 's Gravenbroekseweg

Gebied: Sluipwijk; Ravensberg

Naam: 's Gravenbroekse wetering

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: in 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginningen langs de 's Gravenbroekseweg. Vanaf circa 1700 heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaatsgevonden, bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: 1300

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid als afwateringskanaal is in combinatie met de aangrenzende kade hoog.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing en vervening (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE096 Broekveldse wetering

Adres: Langs Lecksdijk en Abessinië

Gebied: Abessinië

Naam: Broekveldse wetering

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: omstreeks 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginning Broekvelden. In de 19de eeuw is men in dit gebied begonnen met grootschalige 'natte' vervening, bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: Circa 1300

Gaafheid: R. De wetering is wat het tracé betreft grotendeels herkenbaar gebleven, het profiel is langs de huidige recreatieplas Broekvelden-Vettenbroek aangetast door dempingen.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

R. De waterloop is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid van het noordelijk deel van de wetering is in combinatie met de strokenverkaveling hoog, langs de recreatieplas Broekvelden-Vettenbroek is de afreesbaarheid van de wetering verminderd.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: R.R.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing (H).

Waardering: redelijk hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE097 Ringsloot Broekvelden en Vettenbroek (N)

Adres: Langs Abessinië

Gebied: Abessinië

Naam: Ringsloot Broekvelden en Vettenbroek

Categorie: waterinrichting; waterloop; ringvaart/-sloot

Beschrijving: ringsloot van de voormalige droogmakerij Broekvelden-Vettenbroek. Begin 19de eeuw werd vergunning verleend voor de 'natte' verveening en droogmaking van dit gebied. De droogmakerij kwam tot stand in 1891, maar is in de jaren '70 weer onder water gezet ten behoeve van waterrecreatie en zandwinning. Bij de ontwikkeling van het recreatiegebied is het westelijk deel van de ringsloot gedempt.

Datering: Na 1809 (19de eeuw)

Gaafheid: R. Het noordelijk deel van de wetering is zowel wat betreft profiel als tracé goed herkenbaar gebleven, het westelijk deel van de ringsloot is gedempt.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

L. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende en vervolgens drooggemaakte veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid als begrenzing van de droogmakerij is laag als gevolg van de ontwikkeling van de recreatieplas en de demping van het westelijk deel van de ringsloot.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat
verveende en vervolgens drooggemaakte veenontginningen. In de
gemeente zijn meerdere droogmakerijen van dit type aangelegd of
gepland. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: R.L.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de ringsloot is met name gelegen in de kenmerkendheid
voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening(H).

Waardering: redelijk hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE098 Scheislout Alys Ambacht-Ravensberg

Adres: Bij Oudeweg en 's Gravenbroekseweg

Gebied: Abessinië; Ravensberg

Naam: Scheislout Alys Ambacht-Ravensberg

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: in 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering en begrenzing van de veenontginningen Alys Ambacht en Ravensberg. Vanaf circa 1700 heeft in Ravensberg en Sluipwijk op grote schaal 'natte' vervening plaatsgevonden, bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: 1300

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid in combinatie met de aangrenzende kavelstroken is hoog.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE099 Achterwetering

Adres: Langs Platteweg

Gebied: Platteweg; Twaalfmorgen

Naam: Achterwetering

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: circa 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginningen langs de Platteweg en noordelijk van Twaalfmorgen. Vanaf circa 1670 is men in dit gebied begonnen met grootschalige 'natte' vervening, bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: Circa 1300

Gaafheid: H. Het westelijk deel van de wetering langs de Platteweg is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven. Het gedeelte ter hoogte van Vrijhoef is verdwenen als gevolg van de vervening, maar ten oosten daarvan is de loop van de wetering nog goed herkenbaar.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid als afwateringskanaal is hoog in combinatie met de aangrenzende kade(restanten).

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid
voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing
en vervening (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE100 Sluipwijkse Vliet

Adres: Langs Vlietdijk en Willenskade

Gebied: Platteweg; Twaalfmorgen

Naam: Sluipwijkse Vliet

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: vóór 1350 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginningen ten noorden van de Platteweg en Twaalfmorgen. Vanaf circa 1670 is men in dit gebied begonnen met grootschalige ‘natte’ vervening, bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: Vóór 1350

Gaafheid: H. Het gedeelte van de wetering langs de Vlietdijk en de Willenskade is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven. Het gedeelte ten noorden daarvan is verdwenen als gevolg van de vervening.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid als afwateringskanaal is hoog in combinatie met de aangrenzende kades en aansluitende weteringen.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte

landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing en vervening (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE101 Reewetering Sluipwijk

Adres: Langs Twaalfmorgen

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Reewetering Sluipwijk

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: circa 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginningen noordelijk van Twaalfmorgen. Vanaf circa 1670 is men in dit gebied begonnen met grootschalige 'natte' verveening, bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: Circa 1300

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid als afwateringskanaal is hoog in combinatie met de aangrenzende kade.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing en vervening (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE102 Diepsewetering

Adres: Bij Twaalfmorgen

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Diepsewetering

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: circa 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginningen ten noorden van Twaalfmorgen. Vanaf circa 1700 is men in dit gebied begonnen met 'natte' vervening, bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: Circa 1300

Gaafheid: H. Het grootste gedeelte van de wetering is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven. Het noordelijke deel van de wetering dat vroeger aansloot op de Achterwetering is verdwenen als gevolg van de vervening.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:
H. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid als afwateringskanaal is hoog in combinatie met de aangrenzende strokenverkaveling en aansluitende wetering en veenplas.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid
voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing
en vervening (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE103 Slangewetering

Adres: Langs Nieuwenbroeksedijk

Gebied: Gravekoop; Twaalfmorgen

Naam: Slangewetering

Categorie: waterinrichting; waterloop

Beschrijving: circa 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginningen ten noorden van Twaalfmorgen. Vanaf circa 1700 is men in dit gebied begonnen met 'natte' verving, bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: Circa 1300

Gaafheid: R. Het noordelijke gedeelte van de wetering langs de Nieuwenbroeksedijk is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven. Een groot deel van de wetering ten zuiden van de Nieuwenbroeksedijk dat vroeger aansloot op de Achterwetering is verdwenen als gevolg van de verving.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid als afwateringskanaal is hoog in combinatie met de aangrenzende kade en veenplas.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat
verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte
landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: R.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid
voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de
veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing
en vervening (H).

Waardering: redelijk hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE104 Kerfwetering

Adres: Bij Nieuwenbroeksedijk

Gebied: Gravekoop

Naam: Kerfwetering

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: in 1337 aangelegde wetering in verband met de verlegging van afwateringen naar de Hollandsche IJssel in plaats van naar de Oude Rijn. Men is hier vanaf circa 1800 begonnen met 'natte' verving, bij dat proces waren dergelijke weteringen van belang voor regulering van de waterhuishouding en transport.

Datering: 1337

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé goed herkenbaar gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid als afwateringskanaal is hoog in combinatie met de aangrenzende strokenverkaveling, veenplas en aansluitende weteringen.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing en vervening (H).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LE105 Oukoperwetering

Adres: Langs Oukoopsedijk

Gebied: Oukoop; Twaalfmorgen

Naam: Oukoperwetering

Categorie: waterinrichting; waterloop

Beschrijving: vóór 1250 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginning Oukoop.

Datering: vóór 1250

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid in combinatie met de aangrenzende kavelstroken is hoog.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE106 Gravendijk

Adres: Tussen Ree en Twaalfmorgen

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Gravendijk

Categorie: kade/dijk (geen weg)

Beschrijving: Oorspronkelijk maakten deze onverharde kaderestanten deel uit van een zijkade in de middeleeuwse ontginningen Nieuwenbroek en Tevecoop. Vanaf de 18de eeuw heeft in dit gebied op grote schaal 'natte' verveening plaatsgevonden, als gevolg daarvan is de kade grotendeels verdwenen.

Datering: Middeleeuwen, circa 1250

Gaafheid: L. De kaderestanten zijn als zodanig herkenbaar, maar het profiel en tracé van de kade als geheel zijn sterk geërodeerd en grotendeels verdwenen.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

R. De kade is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. Ondanks de aantasting door de verveening is nog sprake van enige aflesbaarheid van de kade als begrenzing van de middeleeuwse ontginningseenheden omdat de aansluiting op Gijsjes Achterdijk bewaard is gebleven.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte

landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied.
Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: L.R.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:

n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

vervening. (H).

Waardering: redelijk hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE107 Land van Steins Achterwetering

Adres: Langs Twaalfmorgen

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Land van Steins Achterwetering

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: circa 1100 aangelegde achterwetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginning Stein.

Datering: circa 1100

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid in combinatie met de aangrenzende kades en strokenverkaveling is hoog.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing (H).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering bouwkundige objecten en

landschappelijke elementen en structuren

LE108 Land van Steinskaden (N)

Adres: Langs Twaalfmorgen

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Land van Steinskaden (N)

Categorie: kade/dijk (geen weg)

Beschrijving: Lage, groene en onverharde kade langs de zuidzijde van de Land van Steins Achterwetering. Mogelijk betreft het in oorsprong de oude achterkade van de ontginning van Stein.

Datering: Middeleeuwen, circa 1100

Gaafheid: R. De kade is als zodanig herkenbaar, maar het profiel en tracé zijn in de loop der tijd geërodeerd en plaatselijk verdwenen.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kade is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. De aflesbaarheid is in relatie met de aangrenzende wetering en strokenverkaveling hoog.

Uniciteit: R. De kade is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig zijn dit type kades niet uniek.

Opmerkingen: Functie als achterkade onduidelijk gezien de ligging ten opzichte van de Land van Steins Achterwetering en Twaalfmorgen.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: R.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.

- historische-geografische waarde:

de waarde van de kade is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan de thema's waterbeheersing en

agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: redelijk hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE109 Boezemwetering Zuidzijde

Adres: Bij Gravekoopsedijk

Gebied: Gravekoop

Naam: Boezemwetering Zuidzijde

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: in 1492 aangelegde wetering in verband met de inrichting van een bergboezem ten behoeve van de afwatering van de Zuidzijder Polder. Via de Gravekopermolen die vroeger aan het oostelijk uiteinde van de heeft gestaan kon worden afgewaterd op de Enkele Wiericke.

Datering: 1492

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé goed herkenbaar gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De aflesbaarheid in combinatie met de aangrenzende Enkele Wiericke bij de vroegere molenlocatie is hoog.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE110 Oud-Gravekoperwetering

Adres: Langs Gravekoopsedijk

Gebied: Gravekoop

Naam: Oud-Gravekoperwetering

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: circa 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginning Oud-Gravekoop.

Datering: circa 1300

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:
H. De waterloop is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De aflesbaarheid in combinatie met de Gravekoopsedijk en de aangrenzende strokenverkaveling is hoog.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LE111 Nieuw-Gravekoperwetering

Adres: Langs Gravekoopsedijk

Gebied: Gravekoop

Naam: Nieuw-Gravekoperwetering

Categorie: waterinrichting; waterloop; wetering (overig/algemeen)

Beschrijving: circa 1300 aangelegde wetering ten behoeve van de afwatering van de veenontginning Nieuw-Gravekoop.

Datering: circa 1300

Gaafheid: H. De wetering is zowel wat betreft profiel als tracé grotendeels gaaf gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De waterloop is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De aflesbaarheid in combinatie met de Gravekoopsedijk en de aangrenzende strokenverkaveling is hoog.

Uniciteit: R. de waterloop is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit type waterlopen niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de waterloop is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema waterbeheersing (H).

Waardering: hoog

3.2 Vlakelementen

ID_BR	ID_BP	NAAM_BR
LG017	PG001	Reeuwijksche Plassen
LG017	PG002	Reeuwijksche Plassen
LG017	PG003	Reeuwijksche Plassen
LG017	PG004	Reeuwijksche Plassen
LG017	PG005	Reeuwijksche Plassen
LG010	PG006	Achterwillens
LG009	PG007	Stein
LG008	PG008	Oukoop/Kort en Lang Roggebroek
LG008	PG009	Oukoop/Kort en Lang Roggebroek
LG008	PG010	Oukoop/Kort en Lang Roggebroek
LG017	PG011	Reeuwijksche Plassen
LG017	PG012	Reeuwijksche Plassen
LG017	PG013	Reeuwijksche Plassen
LG017	PG014	Reeuwijksche Plassen
LG017	PG015	Reeuwijksche Plassen
LG008	PG016	Oukoop/Kort en Lang Roggebroek
	PG017	Broekvelden-Vettenbroek

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG017-PG001 Reeuwijksche Plassen – Sluipwijkse Sloene

Adres: n.v.t.

Gebied: Abessinië

Naam: Sluipwijkse Sloene

Categorie: ontginning; delfstofwinning / strokenverkaveling; veenwinning / veenplas

Beschrijving: Dit deelgebied betreft het Sluipwijkse deel van de middeleeuwse veenontginning Sloene. Vanaf circa 1700 heeft hier 'natte' verveening plaatsgevonden waardoor tussen de kades de plas met restanten van de legakkers is ontstaan.

Datering: ontginning circa 1300; veenwinning na 1700

Gaafheid: H. De karakteristieke kadestructuur met daartussen de veenplas en restanten van de legakkers is goed bewaard gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is nog afleesbaar uit de kadestructuur en de oriëntatie van de restanten van de legakkers. Samen met de uitgeveende plas komt de karakteristiek van het nat verveende veenontginningslandschap hier goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. De plas maakt deel uit van het landschap van de nat verveende veenontginningslandschap dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is ze niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG017-PG002 Reeuwijksche Plassen – Ravensberg en Sluipwijk

Adres: n.v.t.

Gebied: Sluipwijk

Naam: Ravensberg en Sluipwijk

Categorie: ontginning; delfstofwinning / strokenverkaveling; veenwinning / veenplas

Beschrijving: Dit deelgebied betreft de middeleeuwse veenontginningen Ravensberg en Sluipwijk. Vanaf circa 1700 heeft hier 'natte' verveening plaatsgevonden waardoor tussen de kades de plas met restanten van de legakkers is ontstaan. In de loop der tijd werden legakkers ook ingericht ten behoeve van alternatieve praktijken zoals de vangst van eenden, watersnippen en kieviten en de aanleg van groente- en rozentuinen.

Datering: ontginning vóór 1283; veenwinning circa 1700

Gaafheid: H. De karakteristieke kadestructuur met daartussen de veenplas en restanten van de legakkers is goed bewaard gebleven. Op een aantal legakkers in dit deelgebied zijn nog overblijfselen van snippendriften, kievitsakkers en een rozentuin aanwezig.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is nog afleesbaar uit de kadestructuur en de oriëntatie van de restanten van de legakkers. Samen met de uitgeveende plas komt de karakteristiek van het nat verveende veenontginningslandschap hier goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. De plas maakt deel uit van het landschap van de nat verveende veenontginningen dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is ze niet uniek.

Opmerkingen: Samenhangend met de natte vervening is de grenssloot die de middeleeuwse ontginningen Ravensberg en Sluipwijk van elkaar scheidde opgegaan in de veenplas en niet meer als sloot herkenbaar.

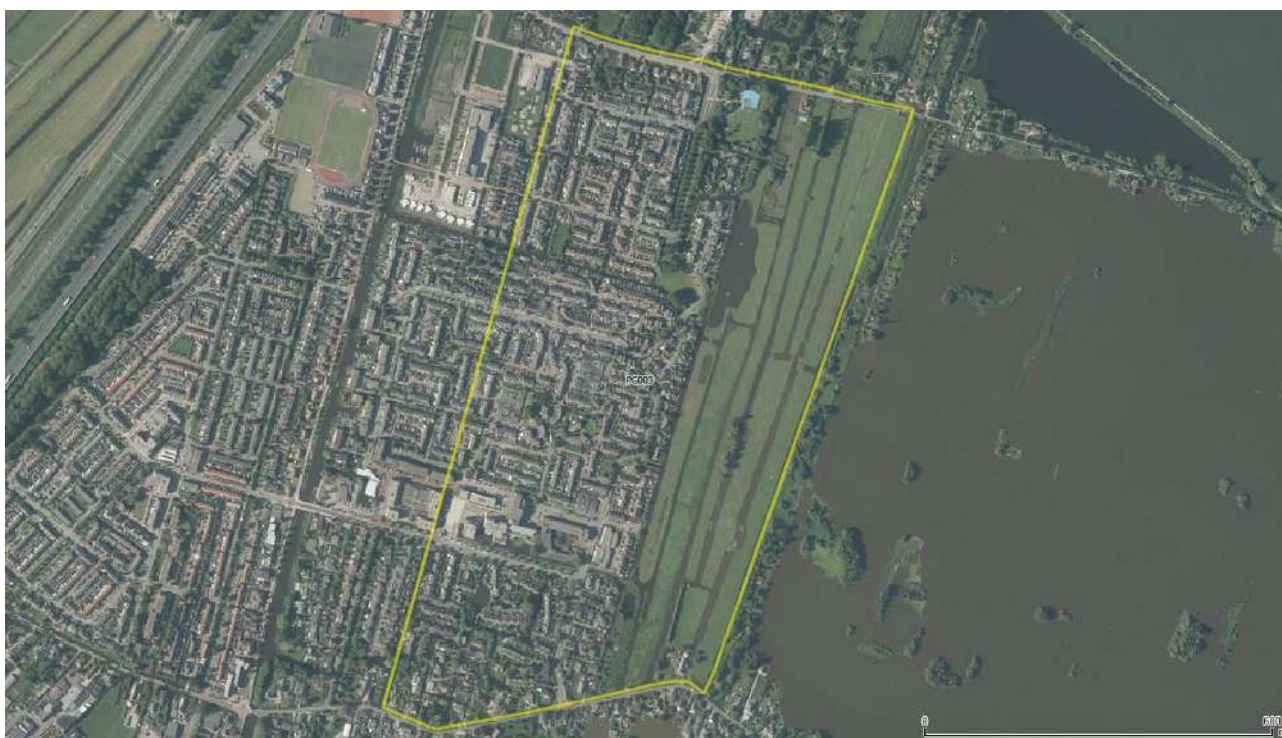
Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG017-PG003 Reeuwijksche Plassen – Alys Ambacht

Adres: n.v.t.

Gebied: Ravensberg

Naam: Alys Ambacht

Categorie: ontginning / strokenverkaveling

Beschrijving: Dit deelgebied betreft het onbebouwde gedeelte van de middeleeuwse veenontginning Alys Ambacht dat is gelegen in het bestemmingsplangebied 'Plassengebied'. Het wordt gekenmerkt door een strokenverkaveling.

Datering: ontginning na 1295

Gaafheid: R. Door de uitbreiding van de bebouwing van Reeuwijk zijn de karakteristieke openheid en de waarneembaarheid van de begrenzing van de oorspronkelijke ontginningseenheid verminderd. De strokenverkaveling is in dit deelgebied goed bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

R. Binnen het deelgebied is de ontginningsgeschiedenis tot op het niveau van percelen goed aflesbaar uit het verkavelingspatroon. Vanwege de verminderde openheid en waarneembaarheid van de begrenzing van de oorspronkelijke ontginningseenheid komt de karakteristiek van het veenontginningenslandschap niet optimaal tot uitdrukking.

Uniciteit: R. Het deelgebied maakt genetisch deel uit van het landschap van de veenontginningen dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is het niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: R.R.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: redelijk hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG017-PG004 Reeuwijksche Plassen – 's Gravenbroek

Adres: n.v.t.

Gebied: Ravensberg; Sluipwijk

Naam: 's Gravenbroek

Categorie: ontginning; delfstofwinning / strokenverkaveling; veenwinning / veenplas

Beschrijving: Dit deelgebied betreft de middeleeuwse veenontginning 's Gravenbroek. Men is hier vóór 1710 gestart met 'natte' verveening waardoor tussen de kades de plas met restanten van de legakkers is ontstaan.

Datering: ontginning 1269; veenwinning vóór 1710

Gaafheid: H. De karakteristieke kadestructuur met daartussen de veenplas en restanten van de legakkers is goed bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is nog aflesbaar uit de kadestructuur en de oriëntatie van de restanten van de legakkers. Samen met de uitgeveende plas komt de karakteristiek van het nat verveende veenontginningslandschap hier goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. De plas maakt deel uit van het landschap van de nat verveende veenontginningsgebieden dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is ze niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG017-PG005 Reeuwijksche Plassen – Elfhoeven

Adres: n.v.t.

Gebied: Platteweg; Ravensberg; Sluipwijk

Naam: Elfhoeven

Categorie: ontginning; delfstofwinning / strokenverkaveling; veenwinning / veenplas

Beschrijving: Dit deelgebied betreft de middeleeuwse veenontginning 's Gravenbroek. Men is hier vanaf circa 1670 gestart met 'natte' verveening waardoor tussen de kades de plas met restanten van de legakkers is ontstaan.

Datering: ontginning 1298; veenwinning na 1670

Gaafheid: H. De karakteristieke kadestructuur met daartussen de veenplas en restanten van de legakkers is goed bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is nog afleesbaar uit de kadestructuur en de oriëntatie van de restanten van de legakkers. Samen met de uitgeveende plas komt de karakteristiek van het nat verveende veenontginningslandschap hier goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. De plas maakt deel uit van het landschap van de nat verveende veenontginningsen dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is ze niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

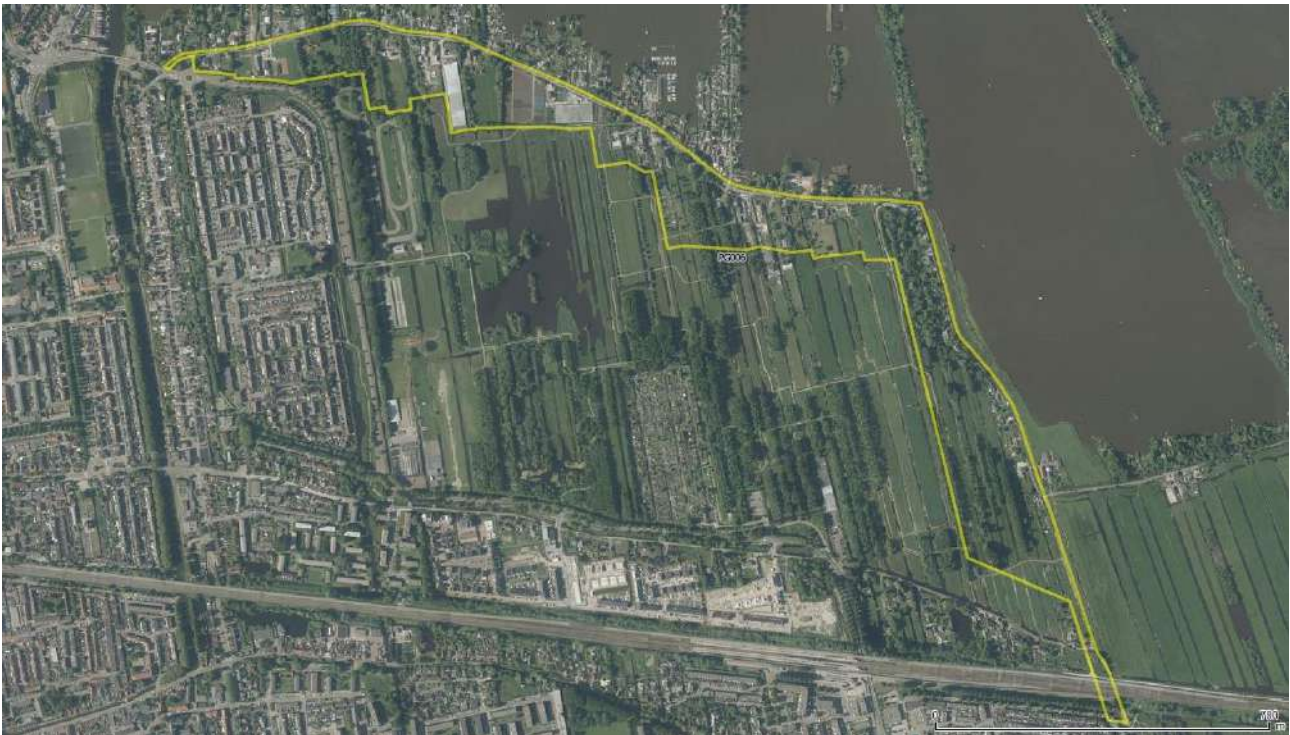
Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en vervening. (H).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LG010-PG006 Achterwillens

Adres: n.v.t.

Gebied: Platteweg

Naam: Achterwillens

Categorie: ontginning / strokenverkaveling

Beschrijving: Dit gebied betreft de middeleeuwse, van oorsprong Stichtse veenontginning Achterwillens voor zover in de gemeente gelegen. Het wordt gekenmerkt door een strokenverkaveling die eertijds is uitgezet vanaf de Hollandsche IJssel.

Datering: ontginning circa 1100

Gaafheid: R. Door de aanleg van het natuur- en recreatiegebied Goudse Hout en recente bebouwing in de gemeente Gouda zijn de karakteristieke openheid en de waarneembaarheid van de begrenzing van de oorspronkelijke ontginningseenheid verminderd. De strokenverkaveling is in dit gebied goed bewaard gebleven.

Af leesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

R. binnen het gebied is de ontginningsgeschiedenis tot op het niveau van percelen goed af leesbaar uit het verkavelingspatroon. Vanwege de verminderde openheid en waarneembaarheid van de begrenzing van de oorspronkelijke ontginningseenheid komt de karakteristiek van het veenontginningenslandschap niet optimaal tot uitdrukking.

Uniciteit: R. Dit deelgebied maakt genetisch deel uit van het landschap van de veenontginningen dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is het niet uniek.

Opmerkingen: De begrenzing van dit deelgebied valt samen met gebied LG010 waarvan de afbakening is gebaseerd op de typering en waardering uit de CHS-Zuid-Holland.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: R.R.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het gebied is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: redelijk hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG009-PG007 Stein

Adres: n.v.t.

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Stein

Categorie: ontginning / strokenverkaveling

Beschrijving: Dit gebied betreft het noordelijk deel van de middeleeuwse van oorsprong Stichtse veenontginning Stein, voorheen ook Overijssel genoemd. Het wordt gekenmerkt door openheid en een strokenverkaveling die is uitgezet vanaf de Hollandsche IJssel.

Datering: ontginning circa 1100

Gaafheid: H. Afgezien van de doorsnijding door de spoorweg tussen Gouda en Woerden zijn de karakteristieke kenmerken van dit ontginningsgebied (strokenverkaveling, openheid, begrenzing van de ontginningseenheid) goed bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is tot op het niveau van percelen goed aflesbaar uit het verkavelingspatroon. Gecombineerd met de openheid en herkenbare begrenzing van de ontginningseenheid komt de karakteristiek van het veenontginningslandschap in dit gebied goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. Dit deelgebied maakt genetisch deel uit van het landschap van de veenontginningen dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is het niet uniek.

Opmerkingen: De begrenzing van dit deelgebied valt samen met gebied LG009 waarvan de afbakening is gebaseerd op de typering en waardering uit de CHS-Zuid-Holland.

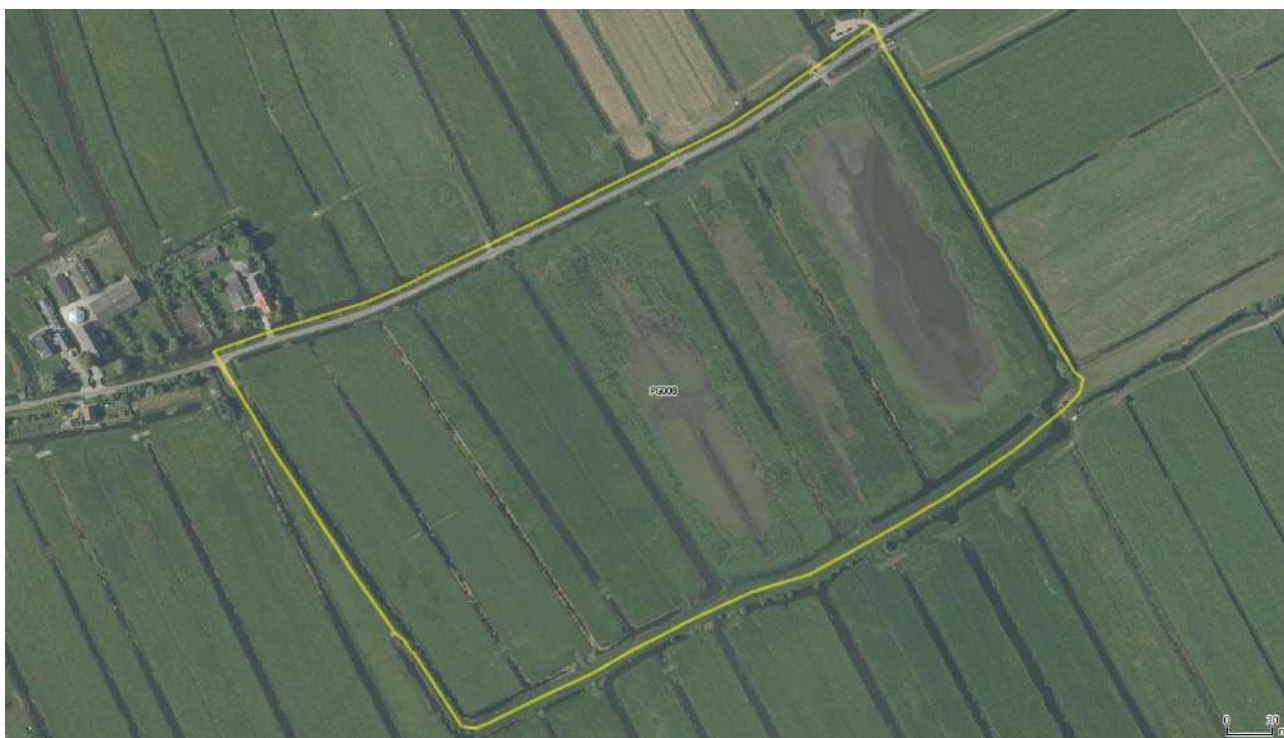
Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het gebied is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG008-PG008 Kort Roggebroek

Adres: n.v.t.

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Kort Roggebroek

Categorie: ontginning / strokenverkaveling

Beschrijving: Dit deelgebied betreft de middeleeuwse, van oorsprong Hollandse veenontginning Kort Roggebroek. Het wordt gekenmerkt door openheid, een strokenverkaveling en duidelijke begrenzingen met de van oorsprong Stichtse ontginningen Oukoop en Stein (hoekpunt Holland-Sticht).

Datering: ontginning circa 1300

Gaafheid: H. De karakteristieke kenmerken van dit ontginningsgebied (strokenverkaveling, openheid, begrenzing van de ontginningseenheid) zijn goed bewaard gebleven.

Af leesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is tot op het niveau van percelen goed af leesbaar uit het verkavelingspatroon. Gecombineerd met de openheid en herkenbare begrenzing van de ontginningseenheid komt de karakteristiek van het veenontginningslandschap in dit gebied goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. Dit deelgebied maakt genetisch deel uit van het landschap van de veenontginningen dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is het niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LG008-PG009 Lang Roggebroek

Adres: n.v.t.

Gebied: Oukoop; Twaalfmorgen

Naam: Lang Roggebroek

Categorie: ontginning / strokenverkaveling

Beschrijving: Dit deelgebied betreft het niet verveende gedeelte van de middeleeuwse veenontginning Lang Roggebroek. Het wordt gekenmerkt door openheid en een strokenverkaveling.

Datering: ontginning circa 1300

Gaafheid: H. De karakteristieke kenmerken van dit ontginningsgebied (strokenverkaveling, openheid, begrenzing van de ontginningseenheid) zijn grotendeels bewaard gebleven.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is tot op het niveau van percelen goed afleesbaar uit het verkavelingspatroon. Gecombineerd met de openheid en herkenbare begrenzing van de ontginningseenheid komt de karakteristiek van het veenontginningslandschap in dit gebied goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. Dit deelgebied maakt genetisch deel uit van het landschap van de veenontginningen dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is het niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LG008-PG010 Tevecoop

Adres: n.v.t.

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Tevecoop

Categorie: ontginning / strokenverkaveling

Beschrijving: Dit deelgebied betreft het niet verveende gedeelte van de middeleeuwse veenontginning Tevecoop. Het wordt gekenmerkt door openheid en een strokenverkaveling.

Datering: ontginning 1337

Gaafheid: H. De karakteristieke strokenverkaveling en openheid in het deelgebied zijn goed bewaard gebleven. De begrenzingen van de oorspronkelijke ontginningseenheid zijn herkenbaar in de vorm van kaderestanten in de aangrenzende veenplas.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is tot op het niveau van percelen goed afleesbaar uit het verkavelingspatroon. Gecombineerd met de openheid en herkenbare begrenzing van de ontginningseenheid komt de karakteristiek van het veenontginnenlandschap in dit deelgebied goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. Dit deelgebied maakt genetisch deel uit van het landschap van de veenontginningen dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is het niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG017-PG011 Reeuwijksche Plassen – Tevecoop-Kalverenbroek

Adres: n.v.t.

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Tevecoop-Kalverenbroek

Categorie: ontginning; delfstofwinning / strokenverkaveling; veenwinning / veenplas

Beschrijving: Dit deelgebied betreft het verveende deel van de middeleeuwse veenontginning Tevecoop. Vanaf circa 1700 heeft hier 'natte' vervening plaatsgevonden waardoor tussen de kades de plas met restanten van de legakkers is ontstaan. Samenhangend met de vervening van het aangrenzende Kalverenbroek in de 19de eeuw is deze benaming ook overgegaan op de veenplas van Tevecoop. In de loop der tijd werden legakkers ook ingericht ten behoeve van alternatieve praktijken zoals de vangst van eenden, watersnippen en kieviten en de aanleg van groente- en rozentuinen.

Datering: ontginning 1337; veenwinning na 1700

Gaafheid: H. De karakteristieke kadestructuur met daartussen de veenplas en restanten van de legakkers is goed bewaard gebleven. Op een aantal percelen zijn nog overblijfselen van snippendriften en kievitsakkers aanwezig.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is nog aflesbaar uit de kadestructuur en de oriëntatie van de restanten van de legakkers. Samen met de uitgeveende plas komt

de karakteristiek van het nat verveende veenontginningenlandschap hier goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. De plas maakt deel uit van het landschap van de nat verveende veenontginningen dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is ze niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG017-PG012 Reeuwijksche Plassen – Vrijhoef en Kalverenbroek

Adres: n.v.t.

Gebied: Platteweg; Sluipwijk; Twaalfmorgen

Naam: Vrijhoef en Kalverenbroek

Categorie: ontginning; delfstofwinning / strokenverkaveling; veenwinning / veenplas

Beschrijving: Dit deelgebied betreft de middeleeuwse veenontginningen Vrijhoef en Kalverenbroek. In 1858 werd vergunning verleend voor de 'natte' vervening, bedijking en droogmaking van dit gebied. De vervening en bedijking hebben plaatsgevonden, de voorgenomen droogmaking is echter nooit uitgevoerd

Datering: ontginning vóór 1150; veenwinning 1858

Gaafheid: H. De karakteristieke kadestructuur met daartussen de veenplas en enkele restanten van de legakkers is goed bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is nog aflesbaar uit de kadestructuur en de oriëntatie van de restanten van de legakkers. Samen met de uitgeveende plas komt de karakteristiek van het nat verveende veenontginningslandschap hier goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. De plas maakt deel uit van het landschap van de nat verveende veenontginningen dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is ze niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG017-PG013 Reeuwijksche Plassen – Nieuwenbroek-Lang Roggebroek

Adres: n.v.t.

Gebied: Gravekoop; Sluipwijk; Twaalfmorgen

Naam: Nieuwenbroek-Lang Roggebroek

Categorie: ontginning; delfstofwinning / strokenverkaveling; veenwinning / veenplas

Beschrijving: Dit deelgebied betreft de middeleeuwse veenontginning Nieuwenbroek en het verveende gedeelte van Lang Roggebroek. Vanaf circa 1670 heeft hier 'natte' verveening plaatsgevonden waardoor tussen de kades de plas met restanten van de legakkers is ontstaan.

Datering: ontginning circa 1300; veenwinning na 1670

Gaafheid: H. De karakteristieke kadestructuur met daartussen de veenplas en restanten van de legakkers is grotendeels bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is nog aflesbaar uit de kadestructuur en de oriëntatie van de restanten van de legakkers. Samen met de uitgeveende plas komt de karakteristiek van het nat verveende veenontginningslandschap hier goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. De plas maakt deel uit van het landschap van de nat verveende veenontginningslandschap dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is ze niet uniek.

Opmerkingen: Samenhangend met de natte vervening is het deel van de Slangewetering dat de middeleeuwse ontginningen Nieuwenbroek en Lang Roggebroek van elkaar scheidde opgegaan in de veenplas en niet meer als wetering herkenbaar.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG017-PG014 Reeuwijksche Plassen – Vogelesang

Adres: n.v.t.

Gebied: Gravekoop; Sluipwijk

Naam: Vogelesang

Categorie: ontginning; delfstofwinning / strokenverkaveling; veenwinning / veenplas

Beschrijving: Dit deelgebied betreft de middeleeuwse veenontginning Vogelesang. Men is hier vóór 1710 gestart met 'natte' verving waardoor tussen de kades de plas met restanten van de legakkers is ontstaan.

Datering: ontginning circa 1300; veenwinning vóór 1710

Gaafheid: H. De karakteristieke kadestructuur met daartussen de veenplas en restanten van de legakkers is goed bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is nog afleesbaar uit de kadestructuur en de oriëntatie van de restanten van de legakkers. Samen met de uitgeveende plas komt de karakteristiek van het nat verveende veenontginningslandschap hier goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. De plas maakt deel uit van het landschap van de nat verveende veenontginningsgebieden dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is ze niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG017-PG015 Reeuwijksche Plassen – Nieuw-Gravekoop

Adres: n.v.t.

Gebied: Gravekoop

Naam: Nieuw-Gravekoop

Categorie: ontginning; delfstofwinning / strokenverkaveling; veenwinning / veenplas

Beschrijving: Dit deelgebied betreft de middeleeuwse veenontginning Nieuw-Gravekoop. Men is hier vanaf circa 1800 gestart met 'natte' verveening waardoor tussen de kades en restanten van de strokenverkaveling een veenplas is ontstaan.

Datering: ontginning na 1283; veenwinning circa 1800

Gaafheid: H. De karakteristieke kadestructuur met daartussen de veenplas en restanten van de strokenverkaveling is goed bewaard gebleven.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is nog afleesbaar uit de kadestructuur en de oriëntatie van de strokenverkaveling. Samen met de uitgeveende plas komt de karakteristiek van het nat verveende veenontginningslandschap hier goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. De plas en restanten van de strokenverkaveling maken deel uit van het landschap van de nat verveende veenontginningslandschap dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig zijn ze niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en vervening. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LG008-PG016 Oukoop en Negenviertel

Adres: n.v.t.

Gebied: Oukoop; Twaalfmorgen

Naam: Oukoop en Negenviertel

Categorie: ontginning; waterinrichting / strokenverkaveling; bemaald gebied

Beschrijving: Dit deelgebied betreft de middeleeuwse, van oorsprong Stichtse veenontginning Oukoop. Het wordt gekenmerkt door openheid, een strokenverkaveling en duidelijke begrenzingen van de oorspronkelijke ontginningseenheid. Het gebied van het voormalige poldertje Negenviertel is al in de 14de eeuw afgesplitst van Stein en bij Oukoop gevoegd in verband met de verlegging van afwateringen naar de Hollandsche IJssel in plaats van naar de Oude Rijn.

Datering: ontginning vóór 1250; toevoeging bemaald gebied 1363

Gaafheid: H. De karakteristieke kenmerken van dit ontginningsgebied (strokenverkaveling, openheid, begrenzing en onderlinge samenhang ontginningseenheid en bemalingsgebied) zijn goed bewaard gebleven.

Af leesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De ontginningsgeschiedenis is tot op het niveau van percelen goed af leesbaar uit het verkavelingspatroon. Gecombineerd met de openheid en herkenbare begrenzing van de ontginningseenheid komt de karakteristiek van het veenontginningslandschap in dit gebied goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. Dit deelgebied maakt genetisch deel uit van het landschap van de veenontginningen dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is het niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het deelgebied ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het gebied draagt bij aan de thema's waterbeheersing en agrarisch karakter Groene Hart. (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
PG017 Broekvelden-Vettenbroek

Adres: n.v.t.

Gebied: Abessinië; Sluipwijk

Naam: Broekvelden-Vettenbroek

Categorie: ontginning; delfstofwinning / strokenverkaveling; veenwinning;
zandwinning / veenplas; droogmakerij; zandwinplas

Beschrijving: Dit deelgebied betreft de middeleeuwse veenontginning Vettenbroek en het verveende gedeelte van Broekvelden. Begin 19de eeuw werd vergunning verleend voor de 'natte' verving en droogmaking van dit gebied. De droogmakerij kwam tot stand in 1891, maar is in de jaren '70 weer onder water gezet ten behoeve van waterrecreatie en zandwinning.

Datering: ontginning vóór 1248 (Broekvelden) en circa 1300 (Vettenbroek);
veenwinning 1809; droogmakerij 1891; zandwinplas na 1964

Gaafheid: R. De kadestructuur langs de buitengrenzen van de ontginningseenheden Broekvelden en Vettenbroek en de latere droogmakerij is in hoofdlijnen herkenbaar gebleven in het tracé van de huidige bedijking langs de recreatieplas. Deze bedijking is echter modern van karakter en in de recreatieplas zijn geen restanten van legakkers en/of vroegere kades meer aanwezig.

Afleeftbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

L. De zandwinning en aanleg van de recreatieplas hebben de afleesbaarheid van eerdere landschappelijke ontwikkelingen die in dit deelgebied hebben plaatsgevonden (ontginning, vervening en aanleg droogmakerij) sterk aangetast. Doordat oude kades, legakkers en de droogmakerij zijn verdwenen of getransformeerd komt de karakteristiek van het nat verveende veenontginningslandschap hier minder goed tot uitdrukking.

Uniciteit: R. In het algemeen zijn zandwinningsplassen met een recreatieve functie geen uitzonderlijk verschijnsel in het landschap van de veenontginningsplassen. Als zodanig zijn ze niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: R.L.R

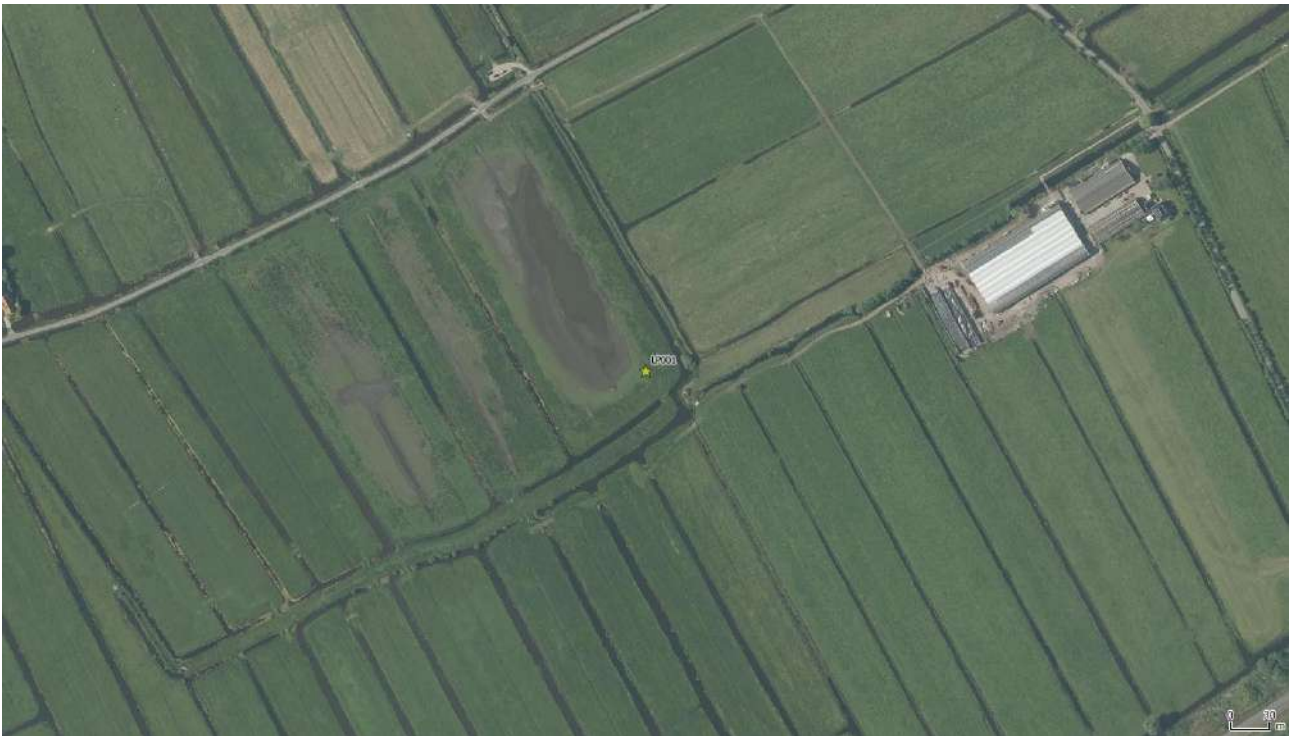
Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
samenhangend met de aanleg van de recreatieplas zijn veel historische landschapselementen verdwenen of getransformeerd. De kenmerkendheid van het deelgebied voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningsplassen is hierdoor beperkt (L).

Waardering: laag

3.3 Puntelementen

ID_BR	NAAM
LP001	Hoek van Holland (hoekpunt Holland-Sticht)
LP002	Hortemansbrug
LP003	Schelebrug
LP004	Kerkhof Sluipwijk
LP005	Geriefhoutbosje Nieuw-Gravekoop
LP006	Geriefhoutbosje Oukoop
LP007	Geriefhoutbosje Stein
LP008	Kleiputten Stein
LP008	Kleiputten Stein

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LP001 Hoek van Holland (hoekpunt Holland-Sticht)

Adres: Bij Twaalfmorgen

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Hoek van Holland (hoekpunt Holland-Sticht)

Categorie: bijzondere plekken; bestuurlijk

Beschrijving: Het hoekpunt tussen de veenontginningen Oukoop, Stein en Kort Roggebroek markeerde omstreeks 1300 de grens tussen het Sticht en het graafschap Holland. Oukoop en Stein waren in oorsprong Stichtse ontginningen, het later ontgonnen Kort Roggebroek behoorde tot de Hollandse ontginningen.

Datering: 1300

Gaafheid: H. Het hoekpunt is goed herkenbaar gebleven in het verkavelingspatroon en de begrenzingen van de vroegere ontginningseenheden.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. Het hoekpunt is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus in hoge mate samen. De afreesbaarheid is in relatie met de aanwezige kades, wetering en strokenverkaveling hoog.

Uniciteit: R. Begrenzingen tussen van oorsprong Stichtse en Hollandse ontginningseenheden zijn typerende elementen voor het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het grondgebied van de gemeente beslaat. Als zodanig is het hoekpunt niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

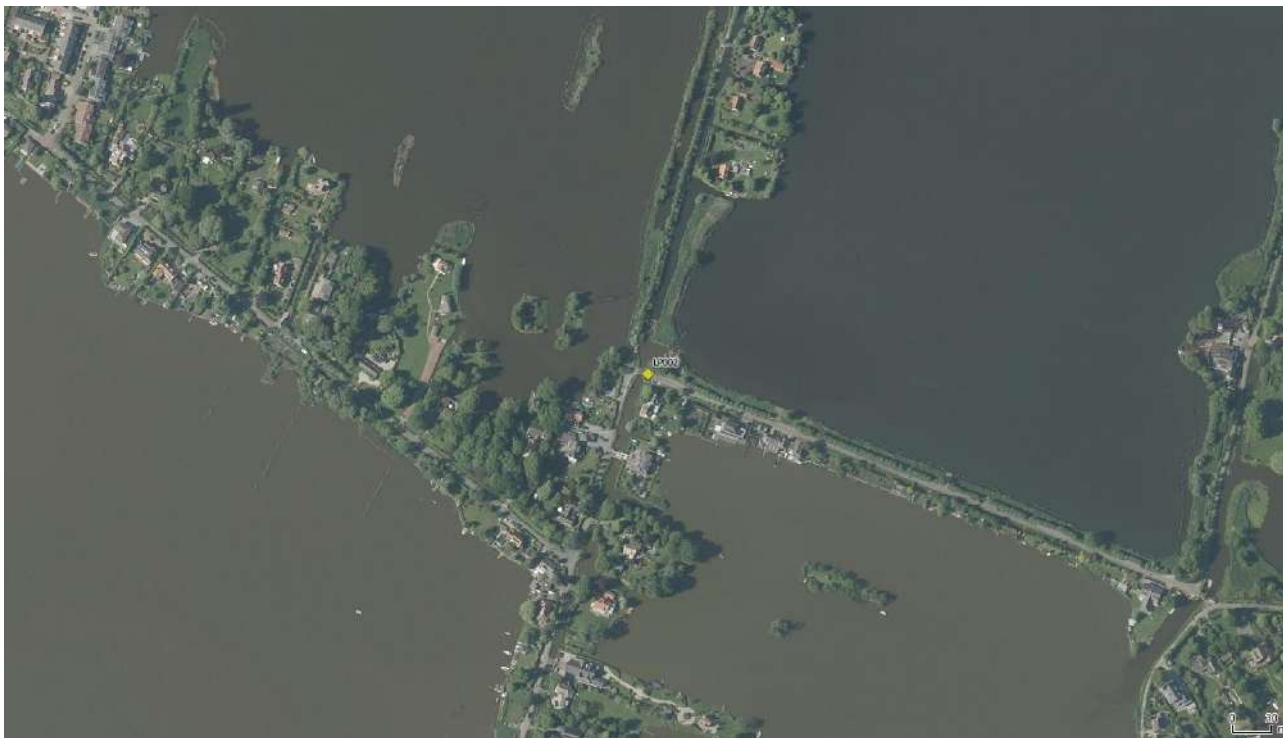
Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
het hoekpunt is van betekenis als karakteristieke uitdrukking van de middeleeuwse bestuurlijke ontwikkelingen in deze omgeving. (H).
- historische-geografische waarde:
het hoekpunt is kenmerkend voor de ontginnings- en bewoningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen, maar draagt niet specifiek bij aan één van de geformuleerde onderscheidende cultuurhistorische thema's. (R).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LP002 Hortemansbrug

Adres: Tussen Hortemansdijk en Zoetendijk

Gebied: Sluipwijk

Naam: Hortemansbrug

Categorie: overig t.a.v. wegen; brug

Beschrijving: Recente ophaalbrug op de locatie waar sinds de ontginning van Vogelesang omstreeks 1300 een brug heeft gelegen tussen de Hortemansdijk en de Zoetendijk.

Datering: circa 1300

Gaafheid: R. De huidige ophaalbrug is van recente datum, het model sluit aan bij het oorspronkelijke karakter van de bruggen in deze omgeving.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De verschijning van de ophaalbrug is typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid in combinatie met de wetering en aansluitende kades is hoog.

Uniciteit: R. de ophaalbrug is een typerend element van het landschap van de nat verveende veenontginningen. Dit door veenplassen gekenmerkte landschap beslaat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied. Als zodanig is dit type ophaalbruggen niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: R.H.R

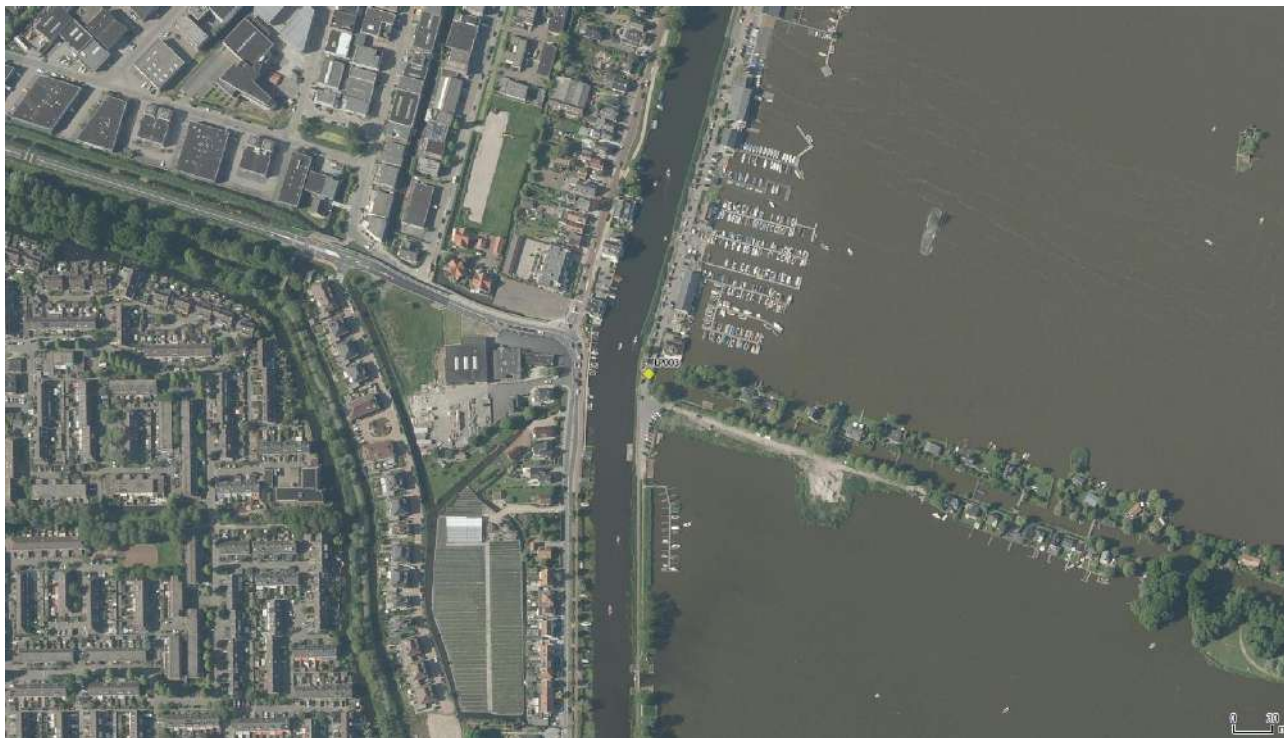
Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de ophaalbrug is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen (H).

Waardering: redelijk hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LP003 Schelebrug

Adres: Notaris d'Aumerielaan

Gebied: Ravensberg

Naam: Schelebrug

Categorie: overig t.a.v. wegen; brug

Beschrijving: Recente overbrugging op een locatie waar vóór 1350 een brug is aangelegd over de Reewetering.

Datering: vóór 1350

Gaafheid: L. In feite is op deze locatie geen sprake meer van een brug, maar van een moderne duiker onder een doorgaande weg. Deze overbrugging sluit niet aan bij het oorspronkelijke karakter van de bruggen in deze omgeving.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

R. Deze verschijningsvorm is niet typerend voor het landschap van de nat verveende veenontginningen. In combinatie met de Reewetering is de overbruggingsfunctie nog wel afleesbaar.

Uniciteit: L. Dit soort moderne overbruggingen is niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: L.R.L

Cultuurhistorische waarde

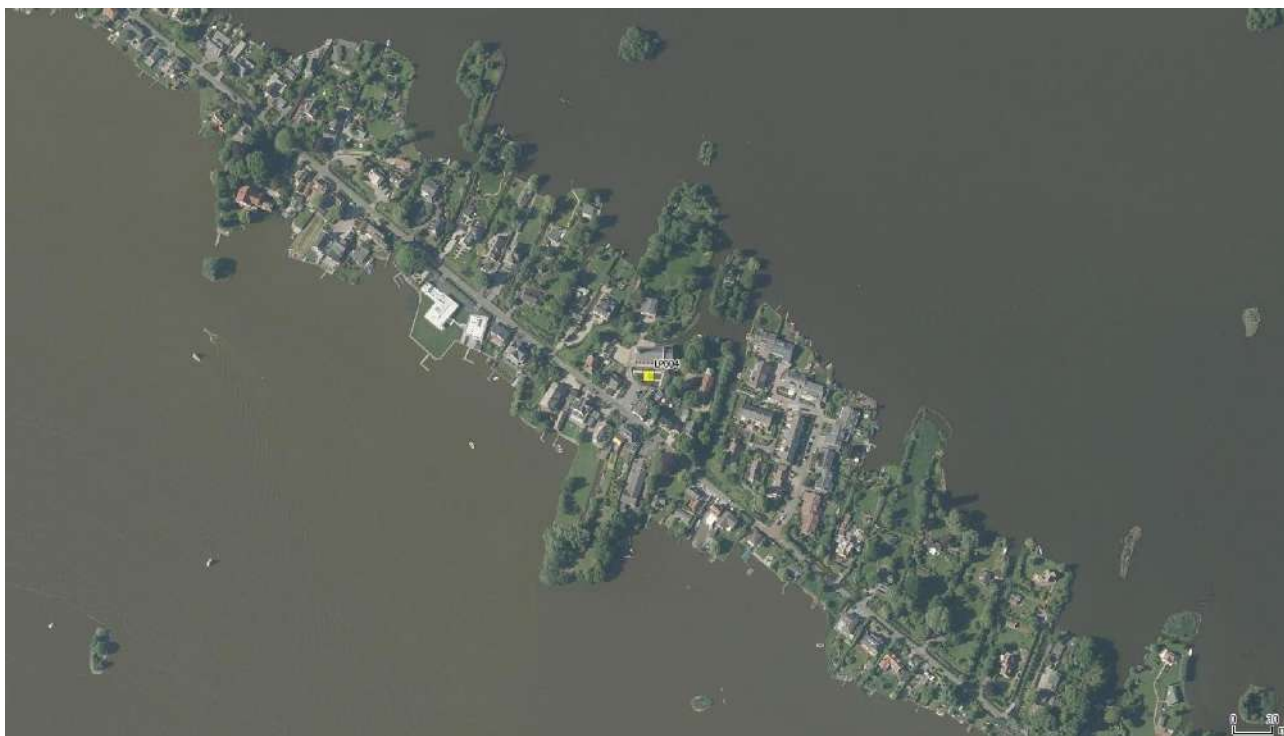
- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen is beperkt en betreft slechts de historische overbrugging van de Reewetering, niet de huidige brug (L).

Waardering: laag

De brug lag op deze locatie waar de Reewetering in verbinding stond met de Breevaart.

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LP004 Kerkhof Sluipwijk

Adres: 's Gravenbroekseweg 85

Gebied: Sluipwijk

Naam: Kerkhof Sluipwijk

Categorie: bebouwing; voorzieningen; kerkhof

Beschrijving: kerkhofje dat in oorsprong kan dateren uit circa 1300, de periode waarin Sluipwijk werd ontgonnen en de Sluipwijkse kerk en nederzetting zijn gesticht.

Datering: circa 1300

Gaafheid: H. Het kerkhofje is in gebruik en wordt goed verzorgd.

Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. Het kerkhofje is als onderdeel van de Sluipwijkse nederzetting typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De aflesbaarheid in combinatie met de kerk en de situering langs de lineaire nederzettingen is hoog.

Uniciteit: R. Het kerkhof is een typerend element voor een nederzetting in het landschap van de veenontginningen. Als zodanig is het niet uniek.

Opmerkingen:

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het kerkhof is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LP005 Geriefhoutbosje Nieuw-Gravekoop

- Adres: Bij Lecksdijk
- Gebied: Gravekoop
- Naam: Geriefhoutbosje Nieuw-Gravekoop
- Categorie: geriefhoutbosje
- Beschrijving: geriefhoutbosjes zoals deze zijn vanouds in veenontginningen aangelegd om de boerenbedrijven te kunnen voorzien van gebruikshout. Gewoonlijk werden ze omgeven door een sloot om betreding door dieren te voorkomen en beplant met essen, elzen en/of wilgen. Het hout werd onder meer gebruikt voor het maken van gereedschap en hekken en als brandhout.
- Datering: circa 1875
- Gaafheid: H. Het bosje is aanwezig en de huidige verschijningsvorm sluit aan bij de weergave op deze locatie op de topografische kaart uit 1875.
- Aflesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:
H. Het bosje is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De aflesbaarheid in combinatie met de de aangrenzende strokenverkaveling is hoog.
- Uniciteit: R. het geriefhoutbosje is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit soort bosjes niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

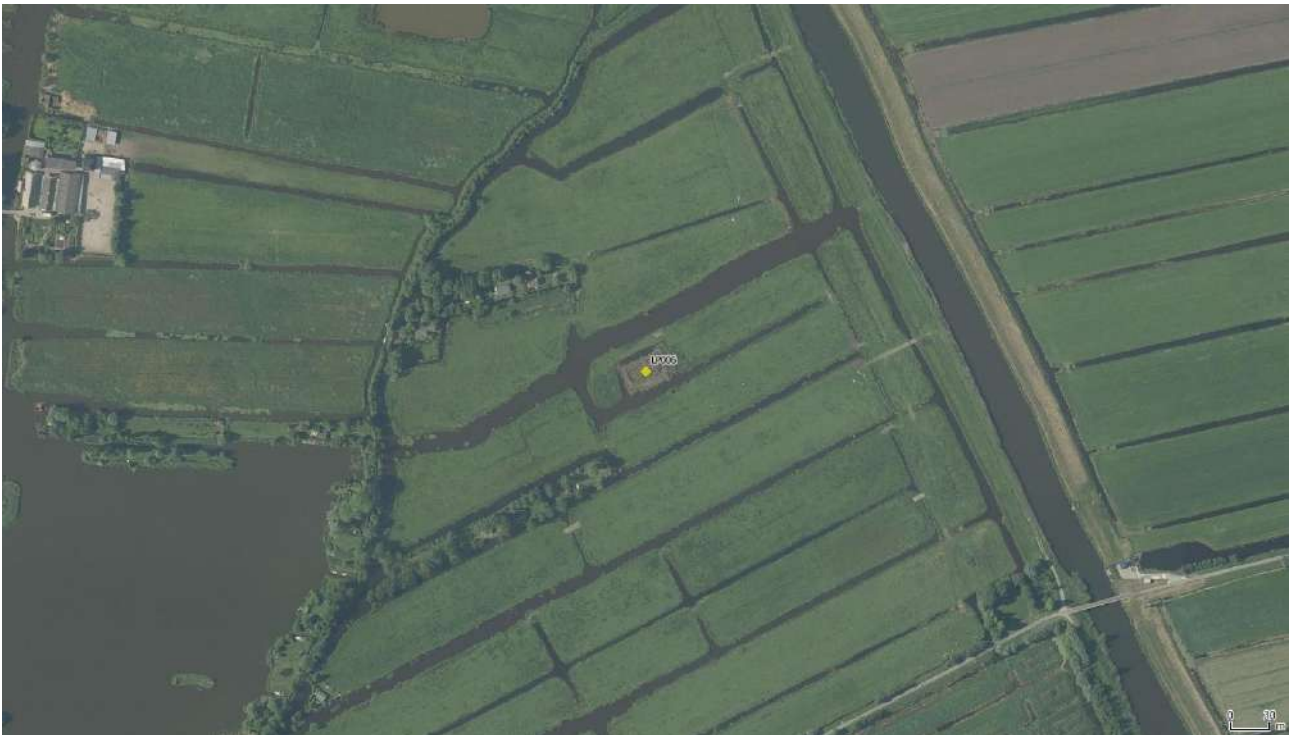
Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het geriefhoutbosje ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema agrarisch karakter Groene Hart (H).

Waardering: hoog

Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren LP006 Geriefhoutbosje Oukoop

Adres: Bij Prinsendijk en Kippenkade

Gebied: Oukoop

Naam: Geriefhoutbosje Oukoop

Categorie: geriefhoutbosje

Beschrijving: geriefhoutbosjes zoals deze zijn vanouds in veenontginningen aangelegd om de boerenbedrijven te kunnen voorzien van gebruikshout. Gewoonlijk werden ze omgeven door een sloot om betreding door dieren te voorkomen en beplant met essen, elzen en/of wilgen. Het hout werd onder meer gebruikt voor het maken van gereedschap en hekken en als brandhout.

Datering: circa 1875

Gaafheid: H. Het bosje is aanwezig en de huidige verschijningsvorm sluit aan bij de weergave op deze locatie op de topografische kaart uit 1875.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. Het bosje is typerend voor het landschap van de veenontginningen en hangt daarmee dus sterk samen. De afreesbaarheid in combinatie met de de aangrenzende strokenverkaveling is hoog.

Uniciteit: R. het geriefhoutbosje is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit soort bosjes niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

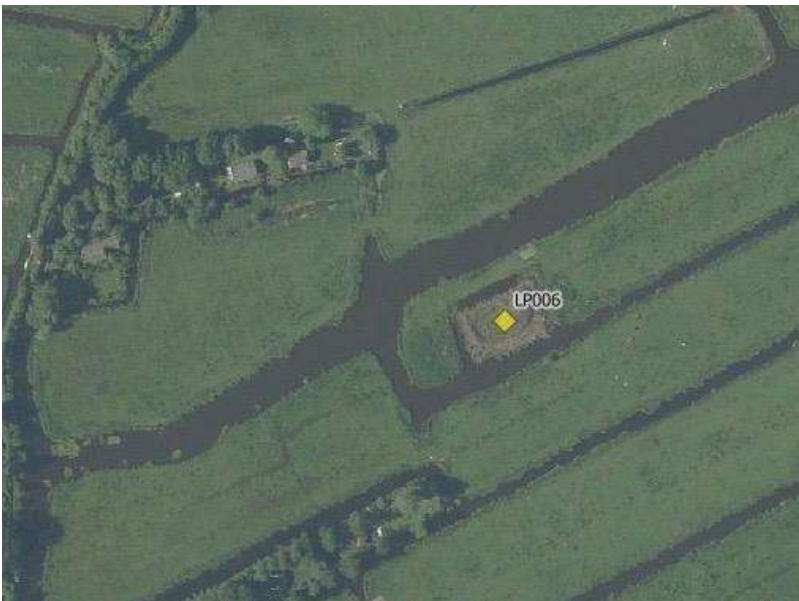
Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van het geriefhoutbosje ligt met name in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen. Het element draagt bij aan het thema agrarisch karakter Groene Hart (H).

Waardering: hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LP007 Geriefhoutbosje Stein

Adres: Bij Twaalfmorgen en Willenskade

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Geriefhoutbosje Stein

Categorie: geriefhoutbosje

Beschrijving: dit 'geriefhoutbosje' is blijkens topografische kaarten vanaf circa 1985 tot ontwikkeling gekomen op een verland gedeelte van het perceel waar klei gewonnen is, waarschijnlijk ten behoeve van de aanleg van de nabij gelegen spoorweg.

Datering: vanaf circa 1985

Gaafheid: L. Het bosje is vanaf circa 1985 tot ontwikkeling gekomen, een oorsprong als traditioneel geriefhoutbosje is derhalve niet aannemelijk.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

R. De verschijningsvorm van het bosje op een verland gedeelte van een kleiput is typerend voor het landschap van de veenontginningen in de nabijheid van rivieren en hangt daarmee dus sterk samen. De achtergrond van het ontstaan van het bosje is in combinatie met de aangrenzende restanten van de kleiput en de nabij gelegen spoorweg redelijk afleesbaar.

Uniciteit: R. het bosje is een typerend element van het landschap van de veenontginningen, dat een aanzienlijk deel van het gemeentelijk

grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit soort bosjes op verlande veen- of kleiputten niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

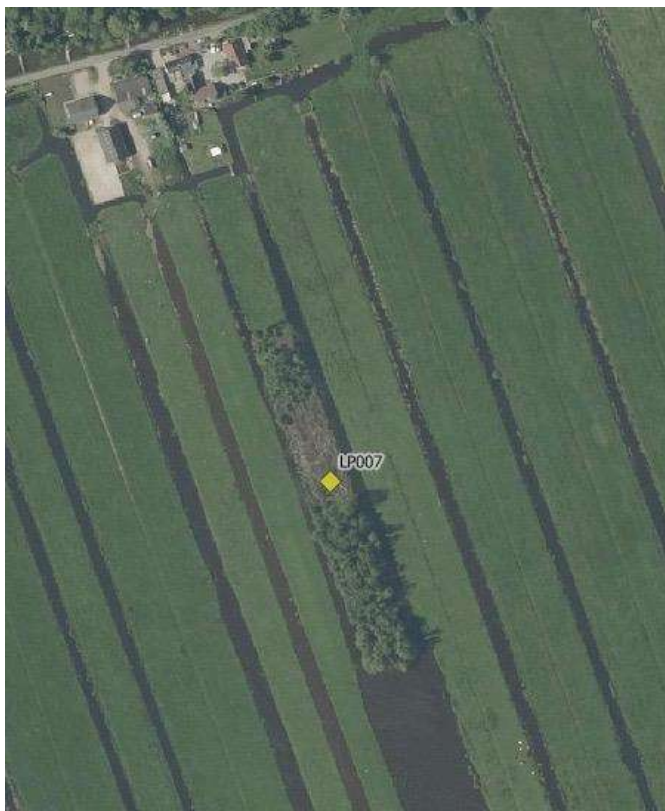
Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: L.R.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen betreft met name de referentie aan de kleiwinning langs de spoorweg (R).

Waardering: redelijk hoog

Inventarisatie, beschrijving en waardering landschappelijke elementen en structuren
LP008 Kleiputten Stein

Adres: Tussen Twaalfmorgen en spoorlijn

Gebied: Twaalfmorgen

Naam: Kleiputten Stein

Categorie: veen- of kleiput

Beschrijving: deze kleiputten zijn waarschijnlijk omstreeks 1855 tot stand gekomen bij de aanleg van de spoorlijn tussen Gouda en Woerden (ze verschijnen gelijktijdig op topografische kaarten). Daarnaast werd in dit gebied in de nabijheid van de Hollandsche IJssel vanouds ook klei gewonnen voor de aanleg en versterking van dijken.

Datering: circa 1855

Gaafheid: H. De kleiputten zijn in de loop der tijd gedeeltelijk verland, maar de overgebleven met water gevulde restanten zijn goed herkenbaar.

Afreesbaarheid van ontwikkeling, samenhang met landschapstype:

H. De kleiputten zijn typerend voor het landschap van de veenontginningen in de nabijheid van rivieren en hangen daarmee dus sterk samen. De achtergrond van het ontstaan van deze kleiputten is in combinatie met de spoorweg en de nabijheid van de Hollandsche IJssel goed afleesbaar.

Uniciteit: R. de kleiputten zijn een typerend element van het landschap van de veenontginningen in de nabijheid van rivieren, dat een aanzienlijk deel van

het gemeentelijk grondgebied beslaat. Als zodanig zijn dit soort kleiputten niet uniek.

Opmerkingen: n.v.t.

Waardering

Scores gaafheid, afleesbaarheid en uniciteit: H.H.R

Cultuurhistorische waarde

- historische waarde / kenmerkendheid:
n.v.t.
- historische-geografische waarde:
de waarde van de kleiputten is met name gelegen in de kenmerkendheid voor de ontstaans- en ontginningsgeschiedenis van het landschap van de veenontginningen in de nabijheid van rivieren. (H).

Waardering: hoog

4 Zicht op de Plassen vanuit cultuurhistorisch perspectief

4.1 Belang van zicht en openheid

Zoals hierboven in hoofdstuk 1 vermeld, betreft de tweede vraag van de gemeente de mogelijkheid om op basis van historisch-landschappelijke argumenten percelen, of delen daarvan, in het Plassengebied vrij te houden van bebouwing en dit verder in het bestemmingsplan te verankeren. Door de toenemende bebouwingsdruk treedt in de bewoningslinten in het Plassengebied verdichting op die er op termijn toe kan leiden dat vanaf de openbare ruimte in de linten nauwelijks meer zicht op / contact met het open water is. Bijkomend is de toegenomen boom- en struikopslag ('verbossing') vanaf de jaren '50 van de 20ste eeuw in het vroeger veel opener landschap.

De argumenten vanuit cultuurhistorische optiek voor het behouden van zicht vanaf de randen van de Plassen, en daarmee dus ook vanuit de linten, zijn tweeledig:

- als de bebouwing een bepaalde mate van dichtheid bereikt, blijft er vanuit de openbare ruimte geen zicht op de Plassen meer. Daardoor komt de ervaarbaarheid ('leesbaarheid') van het historisch gegroeide landschap in de knel. Juist het contrast tussen de bewoonde kades en de (flankerende) open watervlaktes laat op een dramatische wijze de geschiedenis van het landschap zien. Als het open water niet of nauwelijks te zien is, gaat deze waarde voor een belangrijk deel verloren;
- er kunnen locaties zijn waar vanwege een bepaald cultuurhistorisch aspect openheid van belang is. Te denken is aan een specifieke historische betekenis, de (vroegere) aanwezigheid van objecten/bebouwing die voor het gebied kenmerkend zijn of de de betekenis voor de landschappelijke ontwikkeling van het gebied.

Na 1990 toegenomen bebouwing aan de Ringdijk oost-Vrijhoef (LE041); links kaartbeeld 1990, rechts 2017.

4.2 Zicht en openheid in het bestemmingsplan 2015

Het punt van zicht en openheid vanuit de linten komt al aan de orde in het huidige bestemmingsplan 2015 (met als achtergrond het rapport *Landschapswaliteiten Reeuwijkse Plassen, 2009* en *Landschapswaliteiten Veenweiden Reeuwijk, 2008*). Als een van de kenmerkende kwaliteiten van het plassegebied wordt in het bestemmingsplan 'de openheid en de zichtlijnen van en over plassen en weiden' genoemd (Toelichting, par. 1.2, 4.2.2). Op basis van de *Gebiedsvise Plassengebied* (2010) gelden als uitgangspunten onder meer:

- behoud en bescherming van de gebiedskwaliteiten van het Plassengebied: de differentiatie in ruimtelijke schaal en maat, de eilanden, kerkpaden, legakkers, vooroevers en sloten/vaarten;
- tegengaan van verdere bebossing;
- realiseren van meer open wegprofielen conform het beeld van het Plassengebied in het tijdsbestek rond 1930 (Toelichting, par. 3.2).

In de regels van het bestemmingsplan komen deze aspecten terug. De bouwvlakken zijn strak begrensd, er zijn regels geformuleerd voor het bouwen ten opzichte van de weg, het water van de Plassen en de erfgronden aan de zijkant. Een aantal percelen heeft de functie-aanduiding 'landschapswaarden' of 'cultuurhistorische waarden', waarmee rekening gehouden moet worden. Naast percelen met een woonfunctie in de linten ligt er een betrekkelijk gering aantal percelen met een bedrijfs-, horeca- of recreatieve bestemming. De meeste percelen hebben, net als het water van de Plassen, de functie natuur. Bestaande bebouwing mag in stand blijven maar niet herbouwd worden.

Wanneer een aanvraag strijdig is met de regels gelden voorwaarden voor het (toch) verlenen van een omgevingsvergunning. Daaronder begrepen is toetsing aan de vraag of de ontwikkeling de cultuurhistorische en landschapswaarden kan schaden. Als toetsingskader gelden de twee zojuist genoemde rapporten.

De regels in het bestemmingsplan zijn op basis van de Gebiedsvisie toegespitst op het behoud van de cultuurhistorische, landschappelijke en natuurlijke waarden van de Plassen. Het lijkt niet waarschijnlijk dat verdere aanscherping, zonder aanzienlijke planschade, goed mogelijk is. Daar komt bij dat de afgelopen jaren de mogelijkheden voor vergunningvrij bouwen op achter- en zijerven verruimd zijn en geen van de linten een rijksbeschermd dorpsgezicht is, waarin die mogelijkheden minder ruim zijn.

4.3 Specifieke locaties

We richten ons in deze paragraaf met name op specifieke locaties, die vanuit cultuurhistorische optiek vrij zouden moeten blijven van bebouwing in verband met het doorzicht op de Plassen vanuit de bebouwingslinten en andere kades/randten. Deze locaties komen voort uit de bovenstaande inventarisatie/waardering (hoofdstuk 3). Achtereenvolgens komen punt- en lijnelementen aan de orde. Vlakelementen zijn hier minder relevant, want behorend bij de Plassen zelf, of bestaand uit agrarisch gebied (ook als zodanig bestemd) buiten de linten. Deze vlakelementen blijven op de grens van land en water al vrij van (verdere) bebouwing.

Lijnelementen

De relevante lijnelementen in de inventarisatie (hoofdstuk 3) zijn de kades rond de Plassen. Deze zijn historisch-geografisch te verdelen in ontginningsbases, zij- en achterkades. Langs de ontginningsbases werden de boerderijen, later ook de woonhuizen, gebouwd waardoor bebouwingslinten zijn ontstaan, zoals het dorpslint van Sluipwijk, het lint langs de Platteweg en het lint langs de Oudeweg. De zij- en achterkaden bleven vrijwel onbewoond. Hoewel sinds de jaren '60 de bebouwing is toegenomen, zijn deze kades nog altijd grotendeels of gedeeltelijk leeg. Soms fungeerde een achter- of zijkade van een al bestaande ontginning als basis voor een nieuwe. Een voorbeeld is de Sluipwijkse Zijde (LE029), nu Zoetendijk, de zijkade van de ontginning Sluipwijk en ontginningsbasis van Klein en Groot Vogelesang. De vrij lege westkant en de dichtere bebouwing aan de oostkant maken dit historische proces nog altijd 'leesbaar'.

Uit oogpunt van herkenbaarheid vormt de (gedeeltelijke) leegheid van de zij- en achterkades een cultuurhistorisch belangrijk gegeven, want deze wijst op het ontstaan als achter- of zijkade en dus op een andere oorsprong dan de voorkade/ontginningsbasis met de oorspronkelijke bewoning. Het

verschil in bebouwing tussen de ene en de andere kant van een zij- of achterkade die tevens een secundaire ontginingsas was, is van een zelfde belang. Omdat het bestemmingsplan het huidige bebouwingspatroon fixeert en heel weinig ruimte biedt voor nieuwe bebouwingsplekken zijn deze cultuurhistorische waarden afdoende geborgd.

Puntelementen

Uit de inventarisatie van puntelementen komen acht locaties (LP001 t/m LP008). Vier locaties liggen niet in of bij een bewoningslint of anderszins aan het water van de Plassen (LP001, LP006 t/m LP008). Van de locaties die wel in een bewoningslint of aan het water liggen, zijn er twee bruggen (LP002, Hortemansbrug, LP003 Schelebrug, feitelijk geen echte brug meer), het kerkhof bij de kerk van Sluipwijk (LP004) en een geriefhoutbosje bij de Lecksdijk (LP005).

Vanaf de bruggen is er zicht op de omgeving en aangezien het hier om functionele objecten gaat, kan er geen vervanging door bebouwing plaatsvinden. Het geriefhoutbosje is een cultuurhistorisch element van hoge waarde en in het bestemmingsplan grotendeels bestemd als natuur. Een klein deel behoort bij een perceel 'Wonen 1', maar dat ligt buiten het bouwvlak. Bebouwing is hier dus in principe niet aan de orde. In dit specifieke geval geldt bovendien dat juist op dit deel van het perceel vanwege de cultuurhistorische waarde van het geriefhoutbosje openheid *niet* gewenst is. Het kerkhof bij de kerk van Sluipwijk valt onder de functie 'Maatschappelijk'; in principe is bebouwing buiten het bouwvlak niet toegestaan.

Al met al levert de inventarisatie geen puntlocaties waarop nu bebouwing mogelijk is, die vanuit cultuurhistorisch oogpunt ongewenst is.

4.4 Conclusies

De zoektocht naar mogelijkheden om in het Plassengebied op basis van historisch-landschappelijke argumenten percelen, of delen daarvan, vrij te houden van bebouwing en dit verder in het bestemmingsplan te verankeren, heeft geen resultaten opgeleverd. Het bestemmingsplan legt de huidige situatie al veelal vast en biedt heel weinig ruimte voor nieuwe bouwlocaties. Er is daardoor niet of nauwelijks toename van bebouwing op nieuwe plekken mogelijk en daardoor is er dus ook geen afname van het zicht op de Plassen.

Uit de inventarisatie van lijnelementen komt naar voren dat er historisch verschil is tussen ontginningsbases en zij- en achterkades wat betreft zicht op de Plassen. Dat verschil houdt een cultuurhistorische waarde in. Maar, ook hiervoor geldt dat deze waarde door de zeer geringe ruimte in het bestemmingsplan voor nieuwe bouwlocaties planologisch al afdoende beschermd is.

Ook de inventarisatie van puntelementen heeft geen locaties opgeleverd, die planologisch meer gevrijwaard zouden moeten worden dan nu al het geval is.

Tenslotte, beperkende mogelijkheden op al bebouwde percelen, verdergaand dan het huidige bestemmingsplan, lijken niet realistisch (planschade).

Colofon

Overzicht historisch-landschappelijke elementen en structuren Plassengebied Bodegraven - Reeuwijk / Zicht op de Plassen vanuit cultuurhistorisch perspectief

Opdrachtgever: Gemeente Bodegraven Reeuwijk

Uitvoering: drs. D. Bekius, historisch-geograaf, GIS-specialist
drs. M. Kooiman, historisch-geograaf, projectleiding

M.A. Kooiman Cultuurhistorische Projecten
Emmastraat 25
1381 BJ Weesp

06 53 99 30 37

www.cultuurhistorischeprojecten.nl

November 2018